

POLSKA

Redakcja i Administracja: Krak. Przedm. 71. Tel. Redakcji 503-59. Administracji 240-15. P.K.O. 19-115

Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

PROSTY SPOSÓB

Od wypadków lwowskich cały szereg pism zaczął gorliwie interesować się naszą młodzieżą akademicką. Pierwsi zaczęli dyskusję masoni i socjaliści, odzywają się też głosy ludzi niezdecydowanych. Rzecz jednak ciekawa, że obóz radykalny zalamując ręce nad młodzieżą Polską, znajdującą się rzekomo na złej drodze, pomija milczeniem młodzież żydowską, która wywołała całą historię lwowską. Czyżby młodzież ta była wzorem cnót społecznych i państwowych?

Nie dziwny się wcale dr. Adamowi Próchnikowi, który na łamach „Robotnika” — narzeka, że młodzieży polskiej na ławie szkolnej „narzuca się myśli strupieszale, zwietrzałe, wczorajsze”, który nie rozumiejąc nastrojów dzisiejszej młodzieży, chciałby ją przerobić na wzór podobieństwo „społeczników socjalistycznych” a widząc, że eksperyment taki udać się nie może, winę za doznawany zawód stara się zwinąć na podręczniki szkolne i personel nauczycielski.

Nie dziwny się, gdyż rozumiemy, że panowie socjaliści nie mogą być zadowoleni z nowego pokolenia Polaków intelektualnych.

Nowe to pokolenie, pierwsze pokolenie, które tylko wspomnieniami dzieciństwa sięga w czasy niewoli, — w przeważającej swej większości odwraca się z pogardą od „ewangelji” Marxa, od hasel demagogicznych, od bezwyznaniowości, a ideały swe widzi w pracy dla narodu polskiego, opartej na zasadach odwiecznych, głoszonych przez Kościół.

Młodzież ta, nie mająca już bezpośredniej styczności z rozkładowym Wschodem rosyjskim, bliską jest nowoczesnych ruchów na Zachodzie i renesans religijny Europy nie może być jej obcy.

Ale, natomiast, dziwić się można, gdy ludzie poważni, nie mający nic wspólnego z radykalizmem społecznym, nie mogą zrozumieć, ani dążeń, ani odruchów młodzieży.

Naprzekąd, prof. dr. Peretiatkowicz w „Dzienniku Poznańskim” w artykule: Młodzież i polityka — zbyt jednostronnie zapatrnie się na całe zagadnienie.

Prof. Peretiatkowicz słusznie pisze, że młodzież powinna uczyć się, lecz nie zajmować się polityką, przygotowywać się do służby publicznej, ale przed ukończeniem studiów nie starać się być czynnikami politycznymi.

P. Peretiatkowicz odruchowi lwowskiemu zbyt pochopnie chce nadać barwę polityczną. Przecież rodów wypadków nie miał wcale charakteru politycznego tej, lub owej marki, ale był wystąpieniem poniewolanych uczuć religijnych. Jesteśmy głęboko przekonani, że nie doszłoby wcale do smutnych następstw, gdyby władze lwowskie wykazały większe zrozumienie nastrojów ludności katolickiej i więcej sprężystości, a mniej liczenia się z opinią radykalistów.

Złe jest jeśli młodzież zaczyna zajmować się polityką. Ale prof. Peretiatkowicz wie oczywiście gdzie i kiedy się tak dzieje. Mielśmy doskonały przykład w Rosji. Ołóż młodzież wówczas zabiera się do polityki, zaniehbując studia, gdy pomiędzy nią a starszym pokoleniem zachodzi konflikt etyczny, gdy młodzież przestaje ufać starszemu pokoleniu.

Nie trzeba zamykać oczu. W Polsce taki konflikt dojrzeła Młodzież porównuje słowa i czyny i wyciąga własne sąd

UMOWA MEKSYKU Z WATYKANEM

MEKSYK, (PAT). Porozumienie, zawarte ze Stolicą Apostolską, nie przewiduje żadnych zmian w obowiązującym ustawodawstwie meksykańskim, dotyczącym praw kościoła, zawiera jednak je-

go interpretację. Duchowni, którzy opuścili w r. 1927 kościoły, będą mogli na podstawie tego porozumienia, powrócić do swych dawnych siedzib i wznowić obowiązki duszpasterskie.

BRIAND I STRESSEMANN

PARYZ. (PAT). — Briand wydał śniadanie na cześć Stressemana. W śniadaniu wzięło udział wielu Ministrów oraz wyż-

szych funkcjonariuszy Quai d'Orsay i Wilhelmstrasse. Poincare, którego zatrzymały zajęcia, przybył pod koniec śniadania.

TRAKTAT POLSKO - WĘGIERSKI

BUDAPESZT, (PAT). Parlament węgierski obradował nad projektem ratyfikacji traktatu arbitrażowego i pojednawczego, zawartego z Polską w roku ubiegłym. Sprawozdawca projektu pos. Pogani podkreślił w swoim przemówieniu, że układ ten jest przypieczetowaniem wielokrotnych przyjaznych stosunków między temi dwoma państwami.

Pos. Mailot podkreślił, że tysiącletnie przyjazne i serdeczne stosunki, łączące Polskę i Węgry, przyczem oddał hołd generałowi Bemowi za jego bohaterskie czy-

ny w czasie walk o wolność narodu węgierskiego w r. 1848. Ostatnia wizyta — mówił pos. Mailot — polskiego ministra spraw zagranicznych Zaleskiego dowodzi, iż nietylko opinia publiczna obu państw, lecz w równej mierze czynniki kierujące ożywione są pragnieniem dalszej rozbudowy i pogłębienia serdecznych stosunków. W zakończeniu pos. Mailot podkreślił konieczność zbliżenia gospodarczego między obu krajami. W wyniku dyskusji ustawa ratyfikacyjna została jednomyślnie i w całości przyjęta.

PIERWSZE ZGRZYTY W ANGLJI

LONDYN, (PAT). Sekretarz Stanu Spraw Zagranicznych wygłosił wczoraj przemówienie, w którym poddał ostrej krytyce pretendowanie Lloyd George'a do dyktatury liberalów w nowej Izbie. Rząd będzie musiał, w przeciwieństwie do życzeń Lloyd George'a, ujmować pod kątem doktryny socjalistycznej w każdym razie takie sprawy jak: mieszkaniowa, bezrobocia, komunikacji oraz rozwoju przemysłu. Akcja państwa w zabezpie-

czeniu rozwoju gospodarczego i stosunków socjalnych będzie czynnikiem podstawowego znaczenia. Rząd labourystów nie zezdnie z obranego kierunku pod wpływem przewisk i wymysłów, kierowanych w jego stronę, ani też będzie się powodował względami partyjnemi. Minister oświadcza, że, jeśli dana mu będzie sposobność, będzie pracował dla dobra całego narodu, rozwoju imperjum i dla dobra jego całości.

POGOTOWIE BOJOWE AUSTRIJI

WIENI. (PAT). — Przewodniczący konferencji ambasadorów francuski Minister Spraw Zagranicznych Briand podaje do wiadomości Gen. Sekr. Ligi Narodów, że organ likwidacyjny międzykoalicyjnej kontroli wojskowej w Austrii ukończył swą działalność. Do doniesienia tego załączone jest obszernie pismo Brianda do członków Rady, w którym powiedziane jest co następuje. Dochodzenia komisji stwierdziły, że Austria nie wypełniła wszystkich zobowiązań, dotyczących rozbrojenia. W pierwszej linii wskazać należy na istnienie tajnych związków wojskowych. Zwrócić też należy uwagę na istnienie tajnych magazynów broni i materiału wojennego. Austria, dzięki swemu wyposażeniu przemysłowemu i dzięki bogactwu surowców może w 6 — 8 miesięcy podjąć pełną produkcję materiału wojennego i przyjąć z pomocą każdemu państwu, które tej pomocy zażąda. Przemysłowe zasoby Austrii mogą być użyte w

ciągu 6 — 9 miesięcy dla celów wojennych. Austria mogłaby być w stanie utwożyć z tajnych związków wojskowych armię od 200 — 300.000 żołnierzy. Ponadto istnieje związek między austriackim i niemieckim sztabem generalnym. Oficerowie armii austriackiej noszą te same uniformy, co oficerowie niemieccy. Dalej istnieje oficjalna wymiana osób między niemieckim a austriackim sztabem generalnym. W Wiedniu mieści się centrala dla tajnego handlu bronią. Ponadto w Austrii znajduje się naogół 7 fabryk, które mogłyby w danym momencie produkować materiały wojenne.

Rząd austriacki odpowie na zarzuty szczegółowo po otrzymaniu urzędowego tekstu pisma Brianda.

Prasa wiedeńska, bez różnicy stronictw, odpiera bardzo stanowczo twierdzenia, nazywając je przesadnymi i krzywdzącymi dla Austrii.

DZIEŃ POLITYCZNY

P. MIN. ZALESKI

Minister Spraw Zagranicznych p. Zaleski odjechał do Seville, żegnany na dworcu przez portugalskiego Ministra Spraw Zagranicznych i szereg innych wybitnych osobistości.

Z TRYBUNAŁU STANU

W piątek 21-go b. m. odbędzie się posiedzenie gospodarcze Trybunału Stanu dotyczące rozprawy głównej w procesie b. Min. Czechowicza.

Z DYPLOMACJI

Akredytowany ostatnio przy Lidze Narodów poseł Republiki Portugalskiej w Polsce Vasco de Quaevedo nadal pełnić będzie stanowisko przedstawiciela dyplomatycznego Portugalji przy Rządzie Polskim.

P. DEWEY

Doradca finansowy p. Dewey opracowuje obecnie zwykle swe sprawozdanie ze stanu gospodarczego Polski za kwartał II r. b., t. j. za okres od 1 kwietnia do 30 czerwca r. b. Sprawozdanie ukaże się jednocześnie w Europie i Ameryce.

Przygotowania do wyjazdu p. Dewey'a do Poznania, a następnie do Paryża były już całkowicie ukończone. Jednak wobec wyjazdu zastępcy p. Allena na urlop wypoczynkowy, p. Dewey odroczył swój wyjazd do początku lipca.

Sprawa wyjazdu p. Dewey'a do Paryża w związku z rokowaniami o Centralny Bank Ziemiści być może przestanie być w międzyczasie aktualna.

ZMIANY W WOJSKU

Instruktor armji we Lwowie jen. Miecz. Norwid-Neugebauer został powołany na takie same stanowisko do Torunia. Następcą jego we Lwowie będzie generał Rummel, przydzielony dotychczas do Generalnego Inspektoratu w Warszawie. Generał Rummel obejmuje w dniu dzisiejszym urządowanie.

O POPRAWĘ BYTU URZĘDNIKÓW

Minister sprawiedliwości Stanisław Car przyjął w dniu 18-ym b. m. delegację Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, złożoną z prezesa zarządu głównego i prezesa koła przy Ministerstwie Sprawiedliwości p. St. Warmkiego, sekretarza St. Królikowskiego i członka zarządu Mar. Gepperta.

Delegacja prosiła p. Ministra o poparcie postulatów wyszczególnionych w memorjale, złożonym p. Prezesowi Rady Ministrów dr. Switalskiemu, a dotyczących rewizji całokształtu ustaw urzędniczych i poprawy bytu pracowników państwowych.

Pan Minister odniósł się nader życzliwie do przedstawionych mu postulatów, obiecując poparcie w ramach swej kompetencji i możliwości finansowej skarbu państwa.

Następnie p. Minister przyjął delegację zarządu głównego związku niższych funkcjonariuszy państwowych, która złożyła p. Ministrowi memorjał, zawierający postulaty, dotyczące prawnego i materialnego stanu niższych funkcjonariuszy resortu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Pan Minister przyjął delegację bardzo życzliwie, obiecując w miarę możliwości przychylnie rozpatrzenie spraw poruszonych w memorjale.

L. R.

O SESJI MADRYCKIEJ

SPRAWA MNIEJSZOŚCI ŹRÓDŁEM NIEPOKOJÓW. — PRETENSJE NIEMCÓW A ZAJŚCIA OPOLSKIE. — DROGA DO REWIZJI TRAKTATÓW.

PARYŻ. (PAT). — Omawiając zakończenie 55-ej sesji Rady Ligi Narodów, Temps zaznacza, że pomimo porozumienia, osiągniętego w kwestji procedury badania petycji mniejszości, zagadnienie mniejszościowe pozostaje nadal źródłem stałych niepokojów. Ożywiona dyskusja, jaka odbyła się na ostatnim posiedzeniu Rady pomiędzy Ministrami Zaleskim a Stresemannem, wykazuje dostatecznie, że niema delikatniejszej kwestji od sprawy mniejszości, a to ze względu na namietności polityczne, które wchodzą w grę. Wobec tego oczywiste jest niebezpieczeństwo, które powstałoby z otwarcia pola dla systematycznej agitacji w pewnych państwach pod pretekstem zapewnienia lepszej opieki nad mniejszościami drogą stałej kontroli, której nie można pogodzić z elementarną zasadą suwerenności narodowej.

Dziwnem zaiste — pisze dalej Temps — jest oburzenie Niemców wobec wspomnienia przed Radą Ligi przez Ministra Zaleskiego o wypadkach opolskich, podczas gdy Niemcy przy każdej sposobności usiłują wyzyskać przeciwko rządowi polskiemu rzekome pretensje mniejszości niemieckiej w Polsce. Wypadki opolskie są charakterystycznym przykładem sposobów, używanych przez Niemcy przeciwko Polsce. Odpowiedzialność miejscowego przedstawiciela Anglii.

ZBROJENIA NIEMIEC

BERLIN, (PAT). Reichstag na dzisiejszym posiedzeniu przyjął budżet obrony narodowej i odrzucił 224 głosami przeciwko 133 wniosek komunistów, domagający się skreślenia drugiej transzy kredytów na budowę krążownika.

BERLIN, (PAT). Jednocześnie z drugą ratą na budowę pancernika A uchwalili Reichstag przewidzianą przez budżet ratę końcową na budowę krążownika „Köln”. Przeciwno wnioskowi komuni-

KOMUNIŚCI W ZAGRZEBIU

BIAŁOGRÓD, (PAT). W Zagrzebiu policja przeprowadziła rewizję w tutejszych kołach komunistycznych. W wyniku rewizji aresztowano Miroslawa Krleję, literata, Galogaze, dziennikarza oraz Salomona Levy'ego i Janeza Fichbacha, u których znaleziono dokumenty, doty-

ZAMĘT AFGAŃSKI

MOSKWA, (AW). Duże wrażenie wywołał tu list otwarty syna b. emira bucharskiego do swego ojca. Syn b. emira Szachmurad jest obecnie studentem moskiewskiego robotniczego uniwersytetu i studjuje nauki ekonomiczne. W liście, który zaczyna od tego, że jest to jego pierwszy i ostatni list do ojca, zarzuca b. emirowi, że przygotowuje zamach na So-

AMERYKA—EUROPA I NIEMCY

BERLIN, (PAT). — „Berliner Tageblatt” donosi z Waszyngtonu, że w senacie amerykańskim uwidacznia się tendencja negatywna przeciw wnikaniu Ameryki w kwestje reparacji Europy. Korespondent waszyngtoński „Berliner Tageblatt” zapowiada, że kwestja ta będzie przedmiotem narad pomiędzy delegatami Ameryki a prezydentem Hooverem, i

wych władz jest zbyt poważna, aby Warszawy nie interesowały kary, które Berlin ma obowiązek wymierzyć w danym wypadku. Minister Stresemann gwarantował lojalność swego rządu, zapewniając, że odpowiednie kary będą wymierzone, lecz wystąpił przy tej okazji z różnymi niewłaściwymi pretensjami, wobec których jedynie zimna krew Ministra Zaleskiego przeszkodziła temu, by dyskusja przyjęła obrót niepomyślny. Cały incydent przypominał bardzo sławetne uderzenie Stresemanna pięścią w stół w Lugano.

W każdym razie zagadnienie opieki nad mniejszościami narodowymi spowoduje jeszcze ostre polemiki międzynarodowe, gdyż ci, którzy chcą wyzyskać je w celach politycznych, nie wydają się być skłonni do wyrzeczenia się tej akcji, pomimo niebezpieczeństwa, jakie może ona wywołać dla pokoju ogólnego. Systematyczne wyzyskiwanie kwestji opieki nad mniejszościami w ukrytym celu otwarcia drogi do rewizji traktatów i zmodyfikowania terytorjalnego status quo narzą na niebezpieczeństwo istniejące obecnie najlepsze widoki wzmocnienia pokoju powszechnego. Wobec tego, pewne zdziwienie wywołuje ogłoszony w Sunday Times artykuł MacDonalda, którego teza jest wręcz przeciwna tezie, stale bronionej dotychczas w Genewie przez

stycznemu, żądającym skreślenia tej ostatniej raty, głosowali także i socjaliści. Następnie przyjęty został wniosek partji gospodarczej, żądający przedłożenia Reichstagowi przez rząd programu zbrojeń morskich, określonego na dalszą metę, któryby wyczerpywał możliwości zbrojeniowe morskie, pozostawione Niemcom przez traktat wersalski. Przeciwno wnioskowi temu głosowali tylko socjaliści i komuniści.

czące propagandy komunistycznej. Stwierdzono przytem, że Salomon Levy był łącznikiem między komunistami zagrzebskimi, a centralą wiedeńską. Po przesłuchaniu aresztowanych Krleja został zwolniony, innych zaś zatrzymano. Ci ostatni będą postawieni przez Trybunał Stanu.

wiecką Bucharę przez Baczę Sakao dlatego, by później sprzedać się Anglii. Szachmurad kończy swój list zapewnieniami, że Sowiety nie dadzą tak łatwo pozbawić się władzy i gdyby doszło do walki to Szachmurad stanie przeciwko swemu ojcu. List ten komentują, jako jeden ze środków antyangielskiej propagandy wymuszony na Szachmuradzie.

twierdzi, że w kołach senackich powstaje pomysł załatwienia sprawy reparacyjnej w formie odrębnego traktatu między Ameryką a Rzeszą niemiecką. Taki odrębny traktat miałby zawierać tylko nowe cyfry, bez wymienienia długów aljanskich, ani też bez słowa „reparacje”, i że miałby mieć charakter jak gdyby protokołu dodatkowego do traktatu z sierpnia roku

1921.

OSTATECZNY WYNIK WYBORÓW W ANGLJI

LONDYN, (PAT). Wobec tego, że ostatnie wybory uzupełniające w okręgu Rugby już się odbyły i zakończyły się zwycięstwem kandydatury kpt. Margesona konserwatysty, na którego oddano 15.147 głosów, skład nowej Izby został ostatecznie skompletowany w następują-

cym stosunku sił: Labour Party 289 mandatów, konserwatysty 260, liberałowie 58 i niezależni 8, razem 615 mandatów. W okręgu Rugby najsilniejszą kandydatką była osoba Morgana, labourysty, na którego oddano 11.588 głosów. Niewiele mniej, bo 10.158 głosów otrzymał Bernays, kandydat liberałów.

INTERWENCJA P. MIN. PATKA

MOSKWA, (PAT). (Tass). Donoszą urzędowo, że minister Patek złożył w dniu 14 b. m. nową wizytę komisarzowi Karachanowi, na skutek instrukcji, otrzymanej od rządu polskiego, zaprotestowania przeciwko wypadkom w Tyflisie. Ko-

misarz Karachan, przyjąwszy do wiadomości to oświadczenie, stwierdził, że jeszcze przed protestem ze strony polskiej wyraził dnia poprzedniego ubolewanie z powodu zajść w Tyflisie i że wobec tego można uważać sprawę za załatwioną.

CZTERY WAGONY SREBRA

GDYNIA (A.W.). — Onegdaj przybył do Gdyni statek „Warszawa” i przywiózł dla państwowej mennicy w War-

szawie około 4 wagonów srebra. Srebro to zakupiono na giełdzie londyńskiej. Wczoraj wyładowano transport w Gdyni.

ARESZTOWANIA KOMUNISTÓW

KRAKÓW, (PAT). W związku z likwidacją szajki komunistycznej Henry Weinstein i tow., która działała na terenie województwa krakowskiego, usiłując również wtargnąć w szeregi Strzelca, aresztowały organa wydziału śledczego w Krakowie płatnego wysłannika komitetu centralnego związku młodzieży komunistycznej w Polsce, Abrahama Morgensterna, z Warszawy, który działał nie tylko na terenie wojew. krakowskiego, ale również w całej Polsce. W mieszkaniu Morgensterna w Krakowie znaleziono większą ilość manuskryptów komunisty-

cznych, ilustrujących dokładnie jego działalność.

Równocześnie aresztowano jego współpracownika Romanę Henrykę Jankowską, słuchaczkę prawa Uniwersytetu Warszawskiego, zamieszkałą chwilowo w Krakowie bez policyjnego zameldowania. W mieszkaniu Jankowskiej znaleziono również materiał obciążający. Jankowską i Morgensterna, który był już uprzednio karany przez Sąd Okręgowy w Warszawie trzyletnim więzieniem za działalność komunistyczną odstawiono do Sądu Okręgowego w Krakowie.

DAŻENIA CHIN

NANKIN, (PAT). Centralny Komitet Wykonawczy Kuo-Min-Tangu, który posiada przemożne wpływy w rządzie nacjonalistycznym, ogłosił manifest, wyliczający program partji na okres „wyzwolenia”, mający trwać, jak obliczają autorzy manifestu, lat 6. Manifest za-

znacza, iż jest rzeczą konieczną zatrzeć wszelkie ślady dawnego ustroju, a w szczególności znieść traktaty, zawarte z państwami obcymi na zasadzie nierówności stron, celem zapewnienia Chinom wolności i całkowitej równości w rodzinie narodów.

DONIOSŁY WYNAŁAZEK

LONDYN, (PAT). — Demonstrowano tu publicznie wynalazek młodego technika z Dublina Jamesa Drumma, który ulepszył baterję elektryczną, mogącą zapewnić dostateczny zapas energii do pociągnięcia pociągu kolei żelaznej na długości około 100 klm. Baterje pomy-

ślu Drumma zastosowane będą, wobec stwierdzenia praktyczności ich działania, na wielkich Kolejach Południowych w Irlandji. Wynalazkiem zaopiekował się rząd Wolnego Państwa Irlandzkiego, który nabył od wynalazcy patent i prawo wyrobu baterji.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE KATASTROFY LOTNICZEJ

LONDYN, (PA). Ministerstwo Lotnictwa nakazało przeprowadzenie urzędowego śledztwa w sprawie katastrofy wielkiego samolotu pasażerskiego „City of Ottawa” dróg Powietrznych Imperjum, który, jak wiadomo, zatonął wczoraj w La Manche, pociągając 7 otiar zabitych i 4 rannych. Skład komisji śledczej podany będzie wkrótce do wiadomości. Dzisiaj, z ramienia ministerstwa i Towarzystwa Dróg, zbadano szczątki samolotu, które złożono w Dungeness. Dzienniki donoszą, że komisja stwierdziła, że katastrofa

nastąpiła wskutek wadliwego działania skrzynki biegów. Samolot znalazł się w jednej chwili podwoziem do góry, i w tej pozycji znalazł się w wodzie. To tłumaczy fakt, że katastrofa pociągnięta za sobą tak fatalne skutki. Niepodobna było otworzyć drzwi zapasowych. Całą noc szukano przy świetle silnych reflektorów ciał ofiar, jednakże prócz jednego z zatopionych nikogo nie znaleziono. Samolot ten pracował od r. 1926, przebył 400 tys. km., a kanał La Manche przeleciał zgórą 1000 razy.

Z MIN. POCZT I TEL.

P. Minister Poczty i Telegrafów Boerner zainteresował się ostatnio sprawą zmniejszenia ogonków w urzędach pocztowych. Dla przyspieszenia załatwiania

klientów na poczcie uproszczone zostały szematy i druki w myśl postulatów naukowej organizacji pracy. W urzędach wieszane będą wzory wypełniania blankietów, depesz, przekazów i t. d.

ZJAZD LEKARZY

W czasie od 5 — 10 września r. b. zwołany zostaje w Poznaniu ogólnopolski zjazd lekarzy. Na zjazd ten przybędą delegaci z Anglii, Francji, Włoch i Czechosłowacji.

KOMISJA KODYFIKACYJNA W MIN. POCZT I TEL.

W Ministerstwie Poczty i Telegrafów powołana została do życia komisja dla kodyfikacji prawa pocztowego. Przewodni-

czącym komisji mianowany został dyrektor departamentu ogólnego M. P. i T. Frączkowski.

PASZPORTY DLA MAŁOLETNIICH

Władze administracyjne wyjaśniły biurom paszportowym samorządów, że zgodnie z nowymi przepisami paszportowymi dowody osobiste mogą być również wydawane osobom małym, gdyż nowe teksty paszportów tego nie przewidują.

U ZWYCIĘZCÓW ATLANTYKU

Lotnicy polscy mjr. Kubala i Idzikowski odwiedzili bohaterów lotu transatlantycznego pilotów „Złotego Ptaka” Asso-

lant'a i Le Fevre'a. Lotnicy nasi informowali się u pilotów francuskich o warunkach lotu przez Atlantyk.

RUCHY AUTONOMISTYCZNE WE FRANCJI I BELGII

Prasa niemiecka coraz więcej i coraz częściej pisze o autonomistach flamandzkich w Belgii, o okręgu Eupen - Malmedy należącym na mocy Traktatu Wersalskiego również do Belgii oraz o autonomistach w Alzacji i Lotaryngji, które od 1919 r. też nie należą do Niemiec. To zainteresowanie się opinii niemieckiej jest charakterystyczną cechą tych ruchów, które zresztą są od siebie dość odmienne.

Kwestję flamandzką wysunęły obecnie na porządek dzienny wybory z dn. 26 maja, w których partja flamandzka odniosła wielki sukces. Również w wyborach do rad prowincjonalnych, które odbyły się w dwa tygodnie później, partja flamandzka zyskała dużo mandatów.

Chodzi głównie o prawa językowe. Obecnie panuje w Belgii język francuski, którym mówią Wallonowie, Flamandzcy zaś domagają się, by ich język był równouprawniony. Żądania te napotyka ją na sprzeciw ze strony głównych partji belgijskich, m. in. socjalistów. Załagodzenie zatargu będzie rzeczą niezbyt łatwą, gdyż trudno dać dwóm językom wszędzie zupełnie jednakowe stanowisko. Liczebnie Wallonowie i Flamandzcy prawie się równoważą. W roku następnym, gdy Belgja będzie obchodzić stulecie swego istnienia, okaże się czy antagonizm między temi głównymi częściami ludności na tle językowym nie zagraża spoiwości państwa.

Okręg Eupen - Malmedy jest zaludniony w pewnej części przez Niemców. Aczkolwiek w Traktacie Wersalskim Niemcy zrezygnowali z tego niewielkiego terytorjum, nie przestali się nim interesować. Podczas ostatnich wyborów wystąpiła do walki partja niemiecka, która wprowadziła mandatu nie zdobyła, ale zdobyła poważną ilość głosów. Pisma niemieckie podkreślają to z triumfem i twierdzą, że jest to jakby plebiscyt, który świadczy, że ludność chce wrócić do Niemiec. Belgja jest państwem małym i ma różne kłopoty finansowe i dlatego Niemcy już teraz ośmielają się dawać jej do zrozumienia, że za okręg Eupen - Malmedy mogłaby uzyskać przyjaźń i pomoc państwa niemieckiego.

Francji takich propozycji dzienniki jeszcze nie robią. Wiedzą dobrze, że zniweczyłyby one natychmiast całe zaufanie, jakie we Francji wytworzyła akcja pacyfistów niemieckich, że przekreśliłyby linję polityczną, nakreśloną w Locarno. Zresztą polityka niemiecka zmierza wyraźnie do tego, by najpierw zachwiać Traktatem Wersalskim na wschodzie, by najpierw przeprowadzić rewizję granic Polski. Oficjalnie nie domagają się Niemcy rewizji swych granic zachodnich nawet na drodze pokojowej. Ale w głębi duszy znaczna część Niemców marzy o odzyskaniu nie tylko Śląska i Pomorza, lecz także Alzacji i Lotaryngji. Gdy wojska koalicyjne opuszczą Nadrenję, gdy Niemcy jeszcze się wzmocnią gospodarczo i gdy rozluźnią się węzły przyjaźni między dawnymi sojusznikami, wtedy i o Alzacji będą Niemcy mówić znacznie śmielej.

Narazie interesują się żywo walką autonomistów alzackich z Rządem francuskim o samorząd. Właśnie obecnie toczy się w Besançon wielki proces przeciwko prof. Roosowi, b. postowi do Parlamentu niemieckiego i jednemu z najwybitniejszych przewodców niemieckiego „Heimatbundu“ w Alzacji. Podobny proces toczył się w ubiegłym roku w Kolmarze. Sąd skazał wtedy siedmiu głównych przewodców ruchu autonomistycznego na rok więzienia, potem ich przeważnie ułaskawiono. Kilku nieobecnych skazano zaocznie; wśród nich był prof. Roos. Zgłosił się on potem do władz francuskich i skutkiem tego obecnie przeprowadza się nową rozprawę. Oskarżony broni się, twierdząc, że nigdy nie dążył do oderwania Alzacji od Francji, że z politykami niemieckimi utrzymywał jedynie stosunki koleżeńskie, że Alzacczycy nie rozumieją po francusku i dlatego trzeba dla nich wydawać prasę w języku niemieckim.

Prasa niemiecka podaje z tego procesu obszernie sprawozdania. Całe Niemcy obserwują bacznie te kłopoty wewnętrzne Francji, a niektóre nieprzejednane gru-

py nacjonalistyczne czerpią w tem otuchę i utwierdzają się w nadziei, że nawet Alzacja i Lotaryngja wrócą kiedyś do Niemiec. SAP...

CHORE KASY

MEMORANDUM LEKARZY W SPRAWIE KAS CHORYCH

Przedmiotem Głównym narad Dzieśiątego Walnego Zebrania Związku w Poznaniu była sytuacja lekarza polskiego jako fachowca i obywatela, w ramach polskiego ustawodawstwa, przedewszystkiem społecznego i na tle instytucyj, które z tego ustawodawstwa wyrosły.

Walne Zebranie powzięło co do Kas Chorych szereg uchwał, polecając Zarządowi Głównemu ich opracowanie i zastosowanie praktyczne.

W wykonaniu tych zaleceń Walnego Zebrania Zarząd Główny zgłosił się w osobach swych przedstawicieli do p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej, aby tej władzy nadzorczej nad Kasami Chorych przedstawić punkt widzenia Związku na stan obecny Kas Chorych i na środki naprawy tego stanu.

Delegacja Zarządu Głównego Związku została przyjęta przez p. Ministra we wtorek dnia 11 czerwca i złożyła mu na piśmie „memorandum“ Związku treści następującej:

Dł Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej

Memorandum Związku Lekarzy Państwa Polskiego w sprawie Kas Chorych.

Jako wyraziciele opinii przeważającej części ogółu lekarzy, potwierdzonej przez jednomyślnie uchwały Walnego Zjazdu Lekarzy Państwa Polskiego z dnia 30 — 31 maja w Poznaniu, zgłaszamy Panu Ministrowi swe uwagi o obecnym stanie Kas Chorych i swe dezyderaty, oparte na wieloletnim doświadczeniu, w trosce o należyty poziom lecznictwa w Kasach Chorych, o dobro i rozwój tych instytucyj, o interesy ubezpieczonych i interes Państwa.

Polski zorganizowany świat lekarski czuje się w obowiązku stwierdzić, że Kasy Chorych naszego kraju, pochłaniając wielomilionowe sumy społeczeństwa mało zasobnego, mają z punktu widzenia lekarskiego braki następujące:

Kasowe instytucje lecznicze nie są powiązane należycie z organizacją ogólną lecznictwa w kraju; lecznictwo stoi w wielu kasach na poziomie niższym, niż lecznictwo szpitalne lub prywatne; stosunek do lekarzy przeważnie wrogi i cenniona jest w lekarzach nie wiedza zawodowa, nie umiętność i moralna czystość lekarza w stosunkach z ubezpieczonymi, lecz potulność wobec administracji kasowej; organizacja pomocy lekarskiej w kasach naogół chaotyczna i korzystanie z niej dla ubezpieczonych jest nieraz bardzo kłopotliwe; wreszcie same podstawy organizacji Kas Chorych, oparte na błęd-

nych zasadach, dały władzę nad Kasami czynnikiem, niezdolnym do kierowania instytucją tej wagi zgodnie z duchem i treścią ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

Dla naprawy tych stosunków uważamy za niezbędne:

1) aby przy nowelizacji obowiązującej obecnie ustawy o ubezpieczeniu społecznym była wysłuchana także opinja organizacji lekarskich (naukowych, zawodowych i izb lekarskich) oraz, aby kontrola, jaką wykonywa Minister Pracy i Opieki Społecznej nad instytucjami ubezpieczenia społecznego, dotyczyła także kontroli nad lecznictwem i była wykonywana przez fachowy czynnik, to znaczy przez lekarza, który winien mieć z jednej strony dostęp bezpośredni do Ministra Pracy i Opieki Społecznej, z drugiej inspekcję z ramienia Ministra nad całokształtem lecznictwa kasowego;

2) aby już obecnie była usunięta z życia kasowego atmosfera bezustannych zatargów między Kasami i ogółem lekarzy, która uniemożliwia lekarzom oddanie się właściwej pracy. Stać się to może przez opracowanie i przeprowadzenie umów między instytucjami ubezpieczeń a zorganizowanym światem lekarskim, opartych o zasadę stałości i powszechności. Umowy te powinny uwzględnić szereg postulatów, podyktowanych przez nakazy prawidłowego lecznictwa, a przede wszystkim dać w Kasach właściwe stanowisko lekarzowi naczelnemu Kasy, który powinien być w Kasie czynnikiem kierowniczym w zakresie lecznictwa; należy umożliwić lekarzom kasowym uzupełnienie swej wiedzy przez udzielanie im płatnych urlopów na studia; ułatwić chorym bezpośredni dostęp do lekarza przez ukrócenie formalności biurokratycznych; uszanować w leczeniu pierwiastek zaufania i tajemnicy lekarskiej.

Zorganizowana opinja świata lekarskiego nie wątpi, że postulaty te będą przez Władzę Państwową wzięte pod uwagę w imię przyszłości medycyny polskiej i dla dobra najszerzych warstw społeczeństwa.

Związek Lekarzy Państwa Polskiego Prezes Dr. St. Falkowski, Sekretarz Dr. St. Haggmajer.

Warszawa, dnia 11 czerwca 1929 r.

Wyrażone w „memorandum“ uwagi delegacja Związku uzupełniła przez krótkie wyjaśnienia ustne, ilustrując je faktami z obecnych stosunków kasowych Wielkopolski, Warszawy, wogóle b. Kongresówki i innych dzielnic Polski. Delegacja odniosła wrażenie, że memorandum Związku zostało przyjęte życzliwie.

P. MINISTER PRYSTOR PRZECIW P. P. S.

Zapowiadana od dłuższego czasu walka p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej Prystora z wpływami P. P. S. w Kasach Chorych toczy się już od paru tygodni i przynosi socjalistom coraz bolesniejsze niespodzianki. Najpierw mianowano komisarza w Kasie Chorych m. Warszawy. Został nim p. Rożnowski, który w listopadzie r. ub. przewodniczył na kongresie P. P. S. „Fracji Rewolucyjnej“ w Katowicach. Wkrótce potem rozwiązano Radę i Zarząd Kasy Chorych w Łodzi. Komisarzem (z pensją 3500 zł. miesięcznie) został p. Łopuszański. Oprócz tego przeprowadzono szereg zmian w mniejszych Kasach i urzędach ubezpieczeń, względnie zarządach funduszków bezrobocia. Ponadto władze nie dopuściły do urzędzenia zjazdu Kas Chorych Okręgu Warszawskiego w Poznaniu, a również Ogólnopolski Zjazd Kas Chorych został zakazany.

Te zarządzenia p. Ministra Prystora uchodzą za „Fracji Rewolucyjnej“.

wywołały w P. P. S. wielkie rozgorzycenie. „Robotnik“ przypomniał mu, że niedługo należał do P. P. S. jako towarzysz Bohdan. Istotnie p. Prystor był kiedyś socjalistą, a nawet zasiadał w socjalistycznym rządzie Moraczewskiego. I wtedy to wyzyskiwano władzę na korzyść socjalistów, wtedy zapewniono im to silne stanowisko w instytucjach ubezpieczeń społecznych, jakie dotąd zajmowali. Jeśli teraz Ministrowie, b. socjaliści, niszczą to, co zbudowali jako Ministrowie - socjaliści, to dzieje się zadość sprawiedliwości. P. P. S., która cieszyła się, gdy ze szkolnictwa i administracji usuwano ludzi podejrzanych o sympatje dla Hienno - Piasta, nie ma teraz prawa żądać pomocy w obronie przeciw obecnym rugom. Z drugiej zaś strony i stronnictwa nie mają do radości żadnego powodu, bo na miejsce socjalistów z P. P. S. przychodzić licznie socjaliści z „Fracji Rewolucyjnej“.

GŁOSY I ODGŁOSY

ONI STRASZĄ...

Masoński „Głos Prawdy“ wpadł w furję, dowiedziawszy się o hołdzie, złożonym przez społeczeństwo lwowskie ks. Arcybiskupowi Teodorowiczowi. Pismo przez cały czas swego istnienia nieliczące się nigdy ani z prawdą, ani z przyzwoitością publiczną pozwala sobie na nowe insynuacje pod adresem ks. ks. Biskupów lwowskich:

— Wystąpienia ks. biskupów lwowskich pod przewodnictwem arcybiskupa ormjańskiego ks. Teodorowicza, wzbudziły poważne wątpliwości co do swej tendencji i poprawności w stosunku do władz państwowych.

Pozwolimy sobie wobec tego zauważyć, że ks. ks. Biskupi lwowscy w listach swych występowali w sprawach ściśle związanych z obowiązkami duszpasterstwa i stróżów praw Kościoła — i że w Polsce panom masonom nigdy nie uda się uzależnić kościoła od władzy świeckiej zwyczajem i obyczajem rosyjskim. Po stronie Biskupów stoi całe katolickie społeczeństwo polskie i nie go nie obchodzi, czy masoni z Wielkiej Łoży są z tego zadowoleni czy nie.

T. zw. „Głos Prawdy“ pisze następnie:

— Przypuszczamy, że rząd Rzeczypospolitej zamierzał wyjaśnić sprawę taktyki ks. arcybiskupa ormjańskiego w drodze rozmowy z nuncjuszem stolicy apostolskiej w Warszawie, lub też za pośrednictwem ambasadora polskiego przy Watykanie. Sądziłiśmy nawet, że w ten sposób jedynie da się osiągnąć miarodajne rozstrzygnięcie sprawy. Ale w pewnych sferach lwowskich sądzą inaczej i poddają kwestję pod światły sąd „Stow. sług św. Zyty“. „Ajencja katolicka“ rozsyła o tem sążnisty komunikat.

Nie rozumiemy dla czego pracownicy z pod chorągwi św. Zyty mają być przedmiotem kpin, a takie same pracownicy z pod czerwonej płachty naprz. B. B. S. mają wyrażać wolę... ludu?

Ale panowie od „młota i kielni“. Nie straszcie nas katolików Nuncjaturą i Rzymem... Nie piszcie o „prowokacjach“ lwowskich Polaków aż zakończy się sprawa o znieważenie procesji Bożego Ciała we Lwowie! Zapewniamy was, że sprawy tej nie pozwolimy utopić...

UBOGA KREWNIACZKA

Z powodu przyjazdu do Warszawy przewodców II-ej Międzynarodówki, zaproszonych przez P. P. S., A. B. C. słusznie pisze:

— Po szeregu dąsów, gdy się okazało, że „demokracja wojskowa“ nie myśli sojuszu kontynuować, P. P. S. wpadła na pomysł pokazania komu należy, że nie wypadła sroce z pod ogona, że ma w Europie możnych krewniaków, którzy gotowi się ująć za jej krzywdy.

Mieliśmy w historii niestety wiele interwencji obcych rozmaitego gatunku i kalibru, a żadna nie została dobrego wspomnienia, niektóre zaś ohydne; P. P. S. grzmiała nieraz na wiecach przeciw wspomnieniom tych faktów. Czemu teraz sama na tę drogę idzie? Gniewa się na przypomnienie dawnej zależności od partji niemieckiej, a teraz znów w roli ubogiej krewnej?

ŻYDOWSKIE PRZYWILEJE

Nasz Przegląd oburza się na antysemityzm Krakowskiego III. Kurjera Codziennego, który podał taką wiadomość:

— „Uczniowie 5-ej klasy szkoły powszechnej w Busku wybrali się pod kierownictwem swych nauczycieli na wycieczkę do Wisłicy.

Gdy w drodze powrotnej młodzież mijiała miasteczko Nowy Korczyn, zamieszkałe w większości przez ludność żydowską, grupa żydowskich chłopców zaatakowała jadących na furze uczniów i obrzuciła ich kamieniami.

Jeden z kamieni trafił w czoło ucznia, Stanisława Demagałę, raniąc go dość poważnie.

Dodać należy, że przejeżdżająca młodzież nie dała żadnego powodu do zajścia.

Godne uwagi, że Nasz Przegląd ani słówkiem nie stara się zaprzeczyć faktowi podanemu przez I. K. C. Widocznie pisma polskie nie mają prawa mówienia o wybrkach żydowskich i polonożerstwie żydów, gdyż jest to antysemityzm.

ŻYCIE KATOLICKIE

CZCIGODNA MARJA OD JEZUSA

KARMEITANKA BOSA Z TOLEDO

Dnia 29 kwietnia r. b., jak już podaliśmy, władze kościelne z Toledo dokonały oficjalnego stwierdzenia tożsamości zwłok Czciogodnej Matki Marii od Jezusa, karmelitanki bosej, która w r. 1640 zmarła w klasztorze św. Józefa w Toledo w opinii świętości. Przewodniczącym odnośnej komisji był kard. Segura y Saenz przy którego boku znajdowali się zaproszeni lekarze i robotnicy, jako świadkowie. Grób, który znajduje się pod chórem, opatrzony był urzędowymi pieczęciami. Z grobu tego wyjęto trumnę i postawiono na stole, przykrytym czerwonym sukniem. Trumnę znaleziono w takim samym stanie, jak przy podobnej czynności w roku 1915. Otworzono trumnę: z pod welonu,

pokrywającego ciało, poczęła się wydziełać woń stęchlizny, a w kilka chwil potem ujrano ciało, całkiem wolne od zepsucia.

Przy Kardynale pozostali tylko lekarze, którzy stwierdzili, że ciało nie ujawnia żadnych oznak zepsucia, jest gładkie i że ubiór jest przepojony miłym zapachem. Lekarze byli głęboko wzruszeni tym niezwykłym stanem zwłok, a gdy im zaproponowano, by umyli ręce, nie cnieśli tego uczynić. „Ciało, tak zupełnie wolne od zepsucia, nie może nas zarazić” — odrzekli.

Przybory pokutnicze, włosienica, listy, rękopisy i cały ubiór są przeniknięte tym samym zapachem. Cud ten trwa już od 289 lat (KAP.).

O POKÓJ RELIGIJNY W MEKSYKU

Pierwsza wymiana zdań pomiędzy Portes Gilem, prezydentem meksykańskim, a Arcybiskupem Ruiz'em wywołała powszechne zadowolenie. W kołach wazyngtońskich wyjaśniają, że ta rozmowa była zakończeniem wielu konferencji, o lby-

tych poprzednio w Stolicy Stanów Zjednoczonych A. P. Porozumienie ma już podobno charakter faktu dokonanego i wymaga tylko przyzwolenia Papieża, do którego Arcybiskup Ruiz wystąpił odnośne sprawozdanie z prośbą o zatwierdzenie układu (KAP.).

GEN. CASTELNAU U OJCA ŚW.

Ojciec św. przyjął generała Castelnau, prezydenta Federacji Katolików Francuskich, który przed kilku dniami udał się do Rzymu, celem złożenia Papieżowi życzeń w związku z jubileuszem kapłańskim i w imieniu wspomnianej wyżej or-

ganizacji. W czasie serdecznej rozmowy, która trwała pół godziny, Ojciec św. informował się o stosunkach między Watykanem a Francją, o „Action Française” i o innych kwestjach, dotyczących katolicyzmu francuskiego (KAP.).

Z ŻYCIA KATOLIKÓW ANGIELSKICH

Dnia 20 ub. m. na boisku sportowym Newcastle United F. C. zebrało się 50 tysięcy katolików ze wszystkich parafii diecezji Hexham i Newcastle, celem wysłuchania dziękczynnej Mszy św., odprawionej przez Biskupa Msgr. Thormanna. Kaznodzieja wskazał, że to miejsce było zbrodzone męczeńską krwią ks. J. Lambton'a i ks. Edwarda Watreson'a, których zamęczono tu w r. 1592.

Przez ulice Perston przeszła procesja 10 tysięcy katolików z Biskupem Pearson na czele. Poszczególne grupy tej procesji zobrazowały całą historię Kościoła tej części kraju.

W Wigan odbyła się doroczna procesja, w której wzięło udział 4000 katolików. Procesję tę otwierała grupa młodzieży a pokój międzynarodowy” (KAP.).

scowych policjantów z komendantem na czele.

Dnia 24 maja przez ulice Manchesteru przeciągnęło 25 tysięcy katolików w wielkiej manifestacji religijnej.

W Coventry odbyło się 35-te doroczne zebranie związku młodzieży katolickiej, którą po raz pierwszy od reformacji powitał burmistrz katolicki. Na uroczystości tej przemawiał m. in. Arcybiskup z Liverpoolu, Msgr. dr. Downey o „Spirytualizmie i nowoczesnym apostołach”. Inne referaty miały następujące tytuły: „Katolicy a kwestja seksualna”, „Katolicy a zagadnienie przemysłu”, „Katolickie związki młodzieży męskiej w przyszłości”, „Katolicy a kwestja szkolna”, „Katolicy w życiu publicznym”, oraz „Katolicy

Z SEMINARJUM METROPOLITAL. WILEŃSKIEGO

Metropolitalne seminarjum wileńskie przyjmować będzie w tym roku kandydatów do stanu duchownego dla studjów filozoficznych i teologicznych na Wydziale teologicznym Uniwersytetu Stefana Batorego.

Dla przyjęcia konieczne są: świadectwo dojrzałości gimnazjalne, polecenie ks. prefekta lub proboszcza, oraz metryka urodzenia. Abiturjenci, obowiązani do służby wojskowej, mają się zgłosić do seminarjum przed powołaniem do wojska. Kandydaci do stanu duchownego, po-

siadający świadectwa z 7 klas gimnazjum humanistycznego, mogą być przyjęci do klasy 8-ej archidiecezjalnego gimnazjum przy seminarjum Metropolitalnym, o ile będą wolne miejsca i o ile Kuratorium wyrazi na to swoją zgodę. Kandydaci będą musieli zdać specjalny egzamin. Ostateczny termin przybycia we wtorek dnia 27 sierpnia o godz. 7 wiecz. Wymagane są: świadectwo z 7-miu klas, metryka urodzenia i polecenie ks. prefekta lub proboszcza. Adres seminarjum i gimnazjum: Wilno, Śniadeckich 6 (KAP.).

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA KSIĘDZA

Na odbytym niedawno naukowym zjeździe w Brukseli delegacji Polskiej Akademii Umiejętności przedłożyli projekt Polskiej Akademii Umiejętności wydania „Corpus philosophorum medii aevi”. Drukowany tekst projektu, wydany po francusku i zawierający dokładny program

zamierzonego, wielkiego wydawnictwa, obejmuje 10 stron druku w formacie folio. Autorem projektu jest ks. dr. Konstanty Michalski, profesor filozofii chrześcijańskiej na wydziale teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (KAP.).

KRAKOWSKIE SZARYTKI ZBUDOWAŁY SZPITAL

Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, popularnie zwanych Szarytkami, oceniając smutne położenie biednej ludności Krakowa, tak ubogiej w szpitale, podjęła śmiałą inicjatywę zbudowania szpitala własnymi środkami. Nie odwołując się do ofiarności czy łaski, czy jejkolwiek, zdołały wzniesić i oddać na usługi społeczeństwa wzorowo i estetycz-

nie urządzony zakład, mogący pomieścić sto osób chorych.

Budowa pochłonęła już ponad 500 tysięcy złotych; pieniądze uzyskano bądź z pożyczki, którą siostry zaciągnęły na hipotekę parceli, bądź z prywatnych funduszy Zgromadzenia. Społeczeństwo nie dało dotąd prawie nic.

Poswięcenie szpitala odbyło się dnia 21-go maja r. b.

KATOLICKI MIĘDZ. ZJAZD ESPERANCKI

Czternasty z rzędu międzynarodowy katolicki zjazd esperancki odbędzie się w tym roku w Pradze Czeskiej od 11 — 15 sierpnia. Obok zwykłych, bieżących zagadnień w sprawie rozpowszechnienia języka międzynarodowego „Esperanto” wśród najszerzych sfer narodów katolickich, tematem głównym na plenarnych posiedzeniach będą „misje katolickie oraz propaganda idei misyjnej”. Zjazd tego-roczny zapowiada się wspaniałe z powodu odbywających się w tym samym czasie w całej Czechosłowacji uroczystości ku czci św. Wacława. Urok starożytnej, pełnej pamiątek Pragi przyciągnie niewątpliwie wielu gości zagranicznych. Spodziewanych jest około 500 delegatów z różnych krajów. Dotychczas zgłosili

swój przyjazd następujące delegacje: z Francji, Anglii, Polski, Niemiec, Austrii, Holandji, Belgii, Węgier i z Czechosłowacji. Księża znajdują gościnne pomieszczenie w gmachu seminarjum duchownego. Otwarcie zjazdu odbędzie się w rano w obecności przedstawicieli rządu i ambasadorów obcych państw.

Naczelny komitet zjazdowy robi wszelkie starania, aby całemu zjazdowi dać imponującą szatę zewnętrzną a wszystkim uczestnikom ułatwić i uprzyjemnić pobyt w Pradze. Bliższych informacji w sprawie zjazdu udziela w Polsce Pol. K. U. E. (Pola Katolika Uniuo Esperantista) której reprezentantem jest M. Janik—Wielkie Hajduki, ul. Wolności 29, Woj. Śląskie.

ODNALEZIENIE NOWYCH KATAKUMB W RZYMIE

W Rzymie odnaleziono nowe katakumby z trzeciego wieku. Leżą one na Campo Verano, który swego czasu był cmentarzem Rzymu. Odkrycia tego doko-

nano zupełnie przypadkowo dzięki zawaleniu się mas ziemi. Rząd poczynił wszelkie kroki, celem odpowiedniego zabezpieczenia nowych katakumb (KAP.).

Traktat Laterański

TEKST UKŁADÓW LATERANSKICH MIĘDZY STOLICĄ ŚWIĘTĄ I RZĄDEM WŁOSKIM

Art. 17. Opłaty jakiegokolwiek natury uiszczane przez Stolicę św. innym centralnym Instytucjom Kościoła Katolickiego i Instytucjom, kierowanym bezpośrednio przez Stolicę św., również i poza granicami Rzymu, dostojnikom, urzędnikom i najemnikom, również i niestabilizowanym, będą na terytorjum włoskiem, począwszy od dnia 1 stycznia 1929 r., wolne od wszelkich podatków państwowych i wszystkich innych.

Art. 18. Skarby sztuki i nauki, znajdujące się w Państwie Watykańskiem i w Pałacu Laterańskim, pozostaną dostępne dla zwiedzających i studujących. Stolica św. ma pełną swobodę uregulowania warunków dostępu dla publiczności.

Art. 19. Przedstawiciele dyplomatyczni i posłowie Stolicy św. i przedstawiciele dyplomatyczni i posłowie obcych państw przy Stolicy św. i dostojnicy kościelni zagraniczni, udający się do Państwa Watykańskiego, posiadający swe paszporty pań-

stwowe z wiza zagranicznych przedstawicielstw papieskich, mogą bez żadnych innych formalności przybywać do niego przez terytorjum włoskie. To samo odnosi się do powyższych osób, które ze zwykłym paszportem papieskim będą się udawały z Państwa Watykańskiego zagranicę.

Art. 20. Towary, pochodzące z zagranicy i wysłane do Państwa Watykańskiego lub poza jego granicami do instytucji lub urzędów Stolicy św., będą przyjmowane na wszystkich punktach granicy włoskiej i w każdym porcie Królestwa do tranzytu przez terytorjum włoskie z zupełnym zwolnieniem od ciężarów celnych i skarbowych.

Art. 21. Wszystkim kardynałom oddawane będą we Włoszech honory, należne książętom krwi; ci z nich, którzy mieszkają w Rzymie, poza granicami Państwa Watykańskiego, korzystać będą ze wszystkich jego skutków cywilnych.

W czasie osierocenia Stolicy św. Włochy w szczególny sposób zabezpieczą, by Kardynałowie nie mieli żadnej przeszkody w swobodnym przejeździe przez terytorjum włoskie i przybyciu do Watykanu, i by nie było żadnej przeszkody ani ograniczeń w ich osobistej wolności.

Włochy czuwać będą również nad tem,

by na swoim terytorjum dokoła Państwa Watykańskiego nie były popełnione czyny, któreby mogły zakłócić porządek obrad Konklawe.

Te same normy obowiązują również i w stosunku do Konklawe, które będą się odbywały poza granicami Państwa Watykańskiego, jak również w stosunku do Soborów, odbywanych pod przewodnictwem Papieża lub jego Legatów i w stosunku do Biskupów, wezwanych do wzięcia w nich udziału.

Art. 22. Na żądanie Stolicy św. i na mocy delegacji, która może być dana przez nią albo w poszczególnych wypadkach, albo w sposób stały, Włochy na swoim terytorjum karać będą przestępstwa, popełnione w Państwie Watykańskiem, za wyjątkiem gdy przestępca ucieknął na terytorjum włoskie, a wtedy postępowanie karne zostanie przeciwko niemu wdrożone bez żadnych warunków, według norm praw włoskich.

Stolica św. wskaże Państwu Włoskiemu osoby, które uciekną na terytorjum Państwa Watykańskiego, a będą oskarżone o czyny, popełnione na terytorjum włoskiem, uważane za przestępstwa przez prawa obydwu Państw.

Zupełnie analogiczne postępowanie będzie wdrożone przeciwko przestępcom,

którzyby w ucieczce schronili się do nieruchomości, uznanych za nietykalne w artykule 15, o ileby przelożeni tych nieruchomości nie uznali za lepsze zawiązanie wprost agentów policji włoskiej, by tamtych aresztować.

Art. 23. Na terenie Królestwa wyroki, wydane przez trybunały Państwa Watykańskiego, będą wykonane według norm prawa międzynarodowego.

Również wszystkie wyroki i orzeczenia władz kościelnych, urzędownie zakomunikowane władzom cywilnym, dotyczące osób duchownych lub zakonnych w sprawach duchowych lub dyscyplinarnych, będą miały bez żadnych innych formalności pełną skuteczność prawną.

Art. 24. Stolica św., w swoich suwerennych stosunkach, należnych jej na terenie międzynarodowym, oświadcza, że chce pozostać i pozostanie neutralną w razie nieporozumienia między innymi państwami i na kongresach z tego powodu zwoływanych, chyba, że strony walczące wspólnie zaapelują do Jej misji pokojowej, zachowując w każdym wypadku potęgę swoich wpływów moralnych i duchowych.

SKARBY W SMOCZEJ JAMIE

Ostatnio w bułgarskiej miejscowości Braca odbył się niezwykły proces, którego tło godne średniowiecza jest dziwnie kontrastujące z cywilizacją dwudziestego wieku.

Kilku chłopców w tamtejszej okolicy rozgłosiło, iż w pewnej jaskini górskiej, niedaleko wsi, mieszka smok, zięjący ogniem, który strzeże ogromnego skarbu.

Skarb ów, jak chłopcy mieli już wysłuchiwać, składał się z ośmiu wagonów złota, złożonych w czterech ogromnych stertach oraz z 20 wiader pełnych klejnotów i szlachetnych kamieni.

Oczywiście, chcąc wejść w posiadanie tych skarbów, trzeba było stoczyć walkę ze smokiem, a do tego potrzebne były odpowiednie środki.

Ażeby przedsięwzięcie przeprowadzić szczęśliwie, postanowili chłopcy przyjąć do spółki swoich znajomych, którzyby interes poparli bądź to brzęczącą monetą bądź też środkami w naturze. Założono towarzystwo do eksploatacji smoczycy skarbu, do którego wszedł pewien emerytowany pułkownik (!) wdowa po popie i kilku włościan.

Emerytowany pułkownik miał podjąć się głównego dzieła, mianowicie walki ze smokiem. Oczywiście, dał też i gotówkę. Wdowa po popie dostarczyła znacznej sumy pieniężnej, która służyć miała do zapłatzenia wyprawy w należyty rynsztunek.

Szereg innych osób przyczyniało się też odpowiednio do zrealizowania tego... bajecznego interesu.

Szajka wystarała się tymczasem o paszporty i gotowała się, ażeby po wyekspluatowaniu naiwnych współników uciec za granicę.

Ale zamach nie udał się w ostatniej chwili.

Machinację odkryto całkiem przypadkowo.

Oto żona pułkownika, przeglądając jego papiery, znalazła testament świeżo napisany, w którym pułkownik rozporządził swą fortuną na wypadek śmierci w walce ze smokiem. Walkę tę brał nawet tak na serjo, że sprawił sobie... maskę gazową dla ochrony przeciw smrodliwym wyziewom smoczycy.

BOHATERSKA PRACA LOTNIKÓW

Były Minister pełnomocny Wielkiej Brytanii w Kabulu, sir Francis Humphrys, opowiedział o swych przeżyciach w stolicy Afganistanu. Minister zobrazował wypadki, które się rozgrywały podczas ewakuacji cudzoziemców z Kabulu.

Gdy wszystkie środki komunikacji lądowej zawiodły i sytuacja wydawała się beznadziejną, z pomocą pośpieszyły, prawie niespodzianie, samoloty, przybyłe z Bagdadu, a nawet z Egiptu — z miejscowości, odległych prawie o 1.800 km. od Kabulu. Drogę tę samoloty przebyły w ciągu jednego dnia. Pośpiech był wskazany, gdyż sytuacja cudzoziemców stawała się z każdą chwilą groźniejsza. Odciecie od świata było całkowite. Dodać należy, że samoloty, przystosowane były do lotów w krajach o klimacie gorącym i do lotów na wielkich przestrzeniach, na wysokości 4.000 stóp lub wyżej.

Samoloty te powołano nagle do służby w kraju górskim o szczytach, pokry-

tych wiecznym śniegiem, zdradliwych, w okolicy, prawie nieznaną przybyłym lotnikom i wprost niebezpiecznej. Z tych względów lot musiał odbywać się na wysokości znacznie większej, aniżeli przeciętna w lotach nad Alpami. Temperatura wynosiła niejednokrotnie 30 stopni niżej zera. Również lądowanie odbywało się w warunkach wysoce niepomyślnych na terenie obcym, pokrytym warstwą śniegu grubości kilku stóp. Ponadto w bezpośrednim prawie sąsiedztwie z lotniskiem odbywały się zacięte walki.

Aparaty odbyły z górą 80 lotów nad Afganistanem długości ogólnej około 75 tys. km. W tak trudnych warunkach tylko 2 samoloty zostały zniszczone. Ogółem przewieziono 600 osób mieszkańców cywilnych Afganistanu obywateli brytyjskich, francuskich, włoskich, niemieckich, tureckich, perskich i innych. W ciągu całej akcji nie było śmiertelnych wypadków z ludźmi.

BUDOWA PŁYWAJĄCYCH WYSP

W Ameryce przystępują już zdecydowanie do budowy sztucznych wysp na Oceanie. Budowę tę przedsięwzięje Syndykat, który zaprowadza regularną obsługę pocztową między Europą i Ameryką za pomocą aeroplanów.

Między dwoma lądami ma powstać na pełnym morzu cały łańcuch tych wysp. Prezes amerykańskiej Izby Handlu napowietrznego, major Gardner, bawi obecnie w Irlandji, gdzie porozumiewa się z prezesem Cosgrawem w sprawie tej budowy.

ZE ŚWIATA

SZOFRERY USUNĘLI PREZYDENTA. — Z Bogotaw (Kolumbja) donoszą: Nowe przepisy ruchu drogowego, wprowadzone ostatnio w Stanie Antioquia, wywołały ze strony osób, prowadzących samochody burzę protestów, a następnie strajk szoferów. Gubernator stanu, który nie zdołał zapobiec strajkowi, podał się do dymisji.

LUDOŻERSTWO W CHINACH. — Donoszą tu, że głód panujący w zachodnich prowincjach Chin doprowadził do tego, że ludożerstwo stało się zjawiskiem zwykłym. Szajka bandytów napadła na jedną ze wsi i uprowadziła kilkanaście osób. Przypuszczano dotąd, że uprowadzenie miało na celu otrzymanie wykupu, obecnie jednak znalezienie resztek niedojedzonych ciał ludzkich wyjaśniło istotną przyczynę napadu. Przed napadami kannaibłów mieszkańcy ochraniają się strażą zbrojną.

KATASTROFA KOLEJOWA. — Donoszą z Angory o katastrofie kolejowej, która wydarzyła się na stacji Bitcher. Pociąg osobowy

zdażający z Konstantynopola do Angory zderzył się ze stojącym na stacji pociągiem towarowym. Zderzenie nastąpiło na skutek nieuwagi maszynisty pierwszego pociągu, który nie zauważył ostrzegawczych sygnałów stacyjnych. Dwie lokomotywy oraz trzy wagony zostały całkowicie zdruzgotane. Personal kolejowy parowozów odniósł bardzo ciężkie obrażenia cielenne. Cały szereg podróżnych odniósł ciężkie rany.

OLBRZYMI PSTRĄG. — W jednym z okolicznych jezior złowiono strąga, ważącego 45 kg. o długości 95 centymetrów. Wspaniały ten okaz został momentalnie zakupiony dla akwarjum ogrodu zoologicznego w Berlinie.

ZMIERZCH JÓZEFINY BAKER. — Józefina Baker występuje obecnie w Buenos Aires w teatrze „Astral“. Słynna tancerka murzyńska spotkała się tam z bardzo nieprzychylnym przyjęciem prasy, która poddaje surowej krytyce jej tańce jako pozbawione wartości artystycznej.

WODZOWIE SOCJALIZMU W WARSZAWIE

We wtorek, o godz. 7-ej wiecz. odbyło się w gmachu cyrku wielkie zebranie socjalistyczne, na którym przemawiali bawiaczy obecnie w gościnie u P. P. S. przewodcy stronnictw socjalistycznych Zachodu. Łoża i trybuny wypełnili przedstawiciele sfer politycznych oraz liczni robotników z P. P. S. Dookoła areny zwiślało z łóż pierwszego piętra kilkadziesiąt czerwonych sztandarów poszczególnych organizacji partyjnych. Na arenie za stołem zasiadli, jako przewodniczący honorowy zgromadzenia, sen. Limanowski, jako przewodniczący pos. Niedziałkowski i goście zagraniczni.

Zgromadzenie poświęcono specjalnie zagadnieniu „Dyktatura a demokracja“.

Wiec rozpoczęły powitania posła Niedziałkowskiego w imieniu C. K. W. i posła Arciszewskiego w imieniu O. K. R. warszawskiego.

Pierwszy przemawiał z gości wódz socjalistów belgijskich Vandervelde, wyrażając wiarę w głęboką siłę demokracji polskiej, która doprowadziła do niepodległości i składając hołd żywotności i no tędze narodu polskiego. Następnie zabierali głos prezes Reichstagu, socjalista niemiecki Loebe, pani Vandervelde, prezes Labour Party angielskiej, poseł Cramp i prezes socjaldemokracji niemieckiej, poseł Crispian. Wszyscy mówcy dawali wyrazy swej nadziei, iż zapanuje wreszcie w całym świecie demokracja, która stwo-

rzy pokój międzynarodowy, a przedstawicielem demokracji ma być, według nich, międzynarodowy socjalizm.

Z pośród mówców szczególnie gorąco witany był prezes Labour'u, p. Cramp. Pewne znaczenie polityczne miało oświadczenie p. Loebego, który powiedział, m. in., iż socjaliści głosować będą przeciw budowie słynnego krążownika, a na końcu zadeklarował, iż jako zwolennik porozumienia i przyjaźni z Polską, pragnie jaknajsilniejszego umocnienia niepodległości naszej. Niestety wiadomości, nadeszłe z Berlina, a donoszące o niezwałeniu głosami socjalistów olbrzymiego budżetu wojskowego, oraz budowy pancernika, dowodzą, że fakty zaprzeczają jaszkrawo pięknym słowom p. Loebego, przez znacznym dla polskich socjalistów.

Mowy każdy z mówców wygłaszał w swym języku ojczystym. Tłomaczone były one na język polski.

Po odegraniu „międzynarodówki“ zabrał głos sędziwy sen. Limanowski, który powiedział, że socjaliści polscy zachowują wdzięczność dla socjalistów Zachodu za poparcie, okazane w ciężkich chwilach walki pod zaborami.

Po zgromadzeniu uformował się pochód, który przeszedł przed lokal C. K. W. na Wareckiej, gdzie się rozwiązał.

Wieczorem, o godz. 11-ej, marszałek Sejmu Daszyński, w gronie przewodców P. P. S., podejmował gości zagranicznych w restauracji sejmowej.

HIERONIM ZALESKI.

Na rozdrożu

5)

POWIEŚĆ.

Po dłuższym rozważaniu wybrał pan Jacek to drugie.

— Bo widzi ksiądz — mówił ze smutnym uśmiechem — samotny jestem, dziwak i odludek; dziecku trzeba się oddać całą duszą, chcąc je należycie wychować — trzeba mu prócz nauki dostarczyć godziwej rozrywki, której nie miałby w mojej pustelni — zwiędnąłby przed czasem, przestałby być dzieckiem pod starczą moją opieką, stałby się mizantropem... Raczej niech ksiądz dobrodziej zatrzyma go w internacie — tu ma rówieśników, których towarzystwo usposobi go do życia społecznego. Nie potrzebuje dodawać, że środków materialnych na jego wychowanie dostarczę, i wasz internat zaopatrzę, jak będę mógł, — ale niech Adaś nie wie ani teraz, ani w późniejszych latach, że jest lub może być zamożnym. Taka świadomość często odbiera ludziom chęć do pracy, a zawsze prawie napawa młode dusze wyniosłością i pychą, co niekorzystnie oddziałują na ukształtowanie charakteru.

Ksiądz prefekt przyznał rację panu Śmiałowskiemu — przyjął na siebie obowiązki opiekuna i wychowawcy osieroconego Adasia.

Pan Jacek hojnie zaopatrzył internat i powrócił do swego Trześniowa.

— Mam teraz żyć dla kogo, panie Dionizy — mówił do pana Skierki w powrotnej drodze — mam komu zostawić rodzinny majątek...

I od tej doby opłatała się myśl pana Jacka około

tej dziecięcej postaci — przywiązywał się do niej coraz bardziej, snuł plany na przyszłość dla tego malca, który mu zapadł w serce głęboko.

Częste wysyłał listy z zapytaniem do księdza prefekta, jak się prowadzi i jak w nauce postępuje jego synowiec, częste też odbierał relacje, które go radością przejmowały.

Dwa lub trzy razy do roku, zerwawszy ze swoim zwyczajem, wyjeżdżał pan Jacek do Lwowa, gdzie po kilka dni przebywał.

Była to z jego strony prawdziwa ofiara, ale ponościł ją, bo nie mógł się oprzeć chęci zobaczenia malca, — bo już zaczął tęsknić do niego.

Nadszedł czas feryj — znowu zastanawiał się nadtem, czy wziąć chłopczykę do Trześniowa i po dłuższym namyśle postanowił uprosić księdza prefekta, by z nim pojechał do Zakopanego lub innej klimatycznej miejscowości.

— I czemuż to ten nasz dzieciak nie ma spędzić wakacyj w Trześniowie? — zapytał pan Skierka mocno niezadowolony z postanowienia swego pryncypała.

— Bo to sprzeciwiałoby się kierunkowi jego wychowania — odpowiedział p. Jacek. — Chłopak wie, że nic nie ma i domyśla się niezawodnie, że ja także jestem ubogi; tu dowiedziałby się o czemś wręcz przeciwnym, a tego właśnie sobie nie życzę. Poważniej będzie traktował swoją pracę szkolną wiedząc, że całym jego majątkiem będzie tylko to, czego się nauczy.

Pana Skierkę nie zadowoliło to wyjaśnienie; gorąco przeciw decyzji pana Jacka zaprotestował.

— Nie może być inaczej — trwał przy swoim p. Śmiałowski — ustaliliśmy to z księdzem prefektem.

— Ij! — czyż to ten ksiądz prefekt wyrocznia, czy co?! Przy takim sposobie wychowania — mówił p.

Skierka — przyszły dziedzic Trześniowa i Oskrzesciniec nie będzie umiał odróżnić owsa od pszenicy.

— Później się tego nauczy...

— Chyba w szkole rolniczej...

— Może!...

I tak się spierali ze sobą dwaj starszyszkowie, ale pan Jacek nie ustąpił — przeciwnie zakonkludował, że Adaś nie prędzej zobaczy Trześniów, aż uzyska świadectwo dojrzałości.

III.

Minęło lat kilka od chwili, gdy pan Jacek powiedział sobie, że ma żyć dla kogo i komu zostawić rodzinny majątek.

Starość tymczasem opanywowała go coraz bardziej, przynosząc rozmaite dolegliwości — tak, że z domu wyruszyć nie mógł prawie przez całe dwa lata.

Po tym długim okresie czasu, gdy Adam był już uczniem siódmej klasy gimnazjalnej — w piękny, słoneczny dzień wiosenny wybrał się pan Jacek w odwiedziny do swego synowca i doznał bardzo dziwnych uczuć.

Młodzieniec niezwykłą urodą, spojrzeniem, głosem, uśmiechem — nawet ruchami był wiernym powtórzeniem nieboszczyka Apolinarego do najdrobniejszych szczegółów.

Pana Jacka aż zadrasnęła w zasklepioną ranę serca ta nadzwyczajna identyczność tych dwóch postaci — brata i bratanka; — zadrasnęła, bo Adam, doszedłszy do wieku młodzieńczego, przypomniał mu sobą chwile najboleśniej przeżytych, wywołał cały splot wspomnień z czasu konfliktu pomiędzy braćmi, który omal nie przerodził się w głośną i krwawą tragedję a zakończył się cichym, przez lata trwającym dramatem.

(C. d. n.)

Z K R A J U

BIAŁYSTOK

Pożary w Białostockiem.

We wsi Brzeziny, gm. Trzcianne, spłonęło 17 stodół, 25 domów mieszkalnych i 38 chlewów, oraz 17 świń, 796 pudów kartofli, 310 pudów zboża, narzędzia rolnicze i różne sprzęty gospodarskie. Straty wynoszą około 270.000 zł. Pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z lampą.

W gminie Zabłudów, w lasach bar. Zofii Mantuffel, pożar spowodowany przez przejeżdżających woźniców, zniszczył około 30 hekt. drzewostanu. Straty wynoszą ponad 10.000 zł. W akcji ratunkowej, która trwała przez 6 godzin, brała udział ludność wsi okolicznych. Ludność ta niejednokrotnie, z narażeniem życia, nie dopuszczała do rozszerzenia się pożaru.

GRODNO

Potyczka policji ze szpiegami.

Posterunek policji w Skidlu, w pow. grodzieńskim, wysłał na szosę Grodno—Lida patrol, którego zadaniem było uniemożliwienie ucieczki do Rosji sow. podejrzany silnie o uprawianie szpiegostwa na rzecz Rosji mieszkańcom wsi Białakowszczyzna, gminy Skidel, Tomaszowi Soroce i Janowi Kaszkiewiczowi.

Patrol spotkał wyżej wymienionych w towarzystwie Klimczuka ze wsi Gliniany gm. Skidel, i wezwał ich do zatrzymania się.

Wobec tego, że nie usłuchali oni wezwania, a przeciwnie, usiłowali zbiec, patrol zmuszony został do użycia broni, wskutek czego został zabity Tomasz Soroka, a ranny Kaszkiewicz, któremu jednak udało się zbiec. Klimczuka zatrzymano. W chwili, gdy patrol sięgnął do użycia broni, Tomasz Soroka trzymał w ręku rewolwer systemu „nagan“. Na miejscu wypadku udały się władze policyjne i sądowno-sledcze.

WILNO.

Występy marjawitów.

Przybyło tu bardzo wielu marjawitów z biskupem Próchniewskim na czele. Marjawici przyjęli delegację t. zw. „starej cerkwi“ w osobach senatora Bogdanowi

cza, duchownego Lewickiego i psalmisty (Pieszki). Delegacja ta odbyła z marjawita mi dość długą konferencję, której wyniki są nieznane. Zwraca uwagę również przyjazd do Wilna z Kowna marjawity księdza Tułaby, który przybył tu specjalnie aby zobaczyć się z biskupem Próchniewskim.

Jak wiadomo „stara cerkiew“ w Wilnie nieuznaje autokefalii kościoła prawosławnego w Polsce i podporządkowuje się arcybiskupowi Eleturjuszowi w Kownie, który swego czasu karany był w Wilnie za działalność wybitnie antypaństwową. Wczoraj marjawici opuścili Wilno. Na dworcu zebrał się tłum kolejarzy, którzy energicznie występował przeciwko marjawitom wnosząc przeciwko nim wrogie okrzyki. Spokój nie został nigdzie zakłócony.

GRÓJEC.

Skrytobójstwo.

We wsi Wólka Pieczyska (pow. Grójecki) niewykryty sprawca przez okno od kuchni wystrzelił dwukrotnie z fuzji, raniąc ciężko w piersi mieszkańca tejże wsi 51-letniego Józefa Juchalę. Ranny wkrótce zmarł. Jako podejrzanego o dokonanie zabójstwa aresztowano mieszkańca tejże wsi Franciszka Serafina.

ZDOŁBUNÓW

Katastrofa kolejowa.

Dn. 18 b. m. w Zdobunowie na Wołyńcu wydarzyła się poważna katastrofa kolejowa: pociąg towarowy, puszczony na zły tor, uderzył z tyłu w pociąg osobowy, stojący na stacji.

Wskutek starcia parowóz pociągu towarowego uległ rozbiciu. W brankardzie, idącym tuż za parowozem i znaleźli śmierć trzech kolejarzy: rewizor Kiczynski i dwaj konwojenci Tomczyk i Kowalew. Ranni są ciężko bagażowy Konowolow i robotnik Pańczak, leż poszwankowany maszynista Olejniczak i kilku pasażerów pociągu osobowego.

Przybyła do Zdobunowa specjalna komisja śledcza.

Spodziewany jest również przyjazd p. Ministra Kühna, który odbywa podróż inspekcyjną po kolejach wołyńskich.

R A D J O

Program Polskiego Radjo na piątek, dnia 21-go b. m.

215 kc. WARSZAWA 1395,1 m.

11.56 Sygn. czasu. 12.10—12.50 Muzyka gram. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 13.00 Kom. 14.50 Kom. 15.10 Przegląd wydawnictw. 15.35 Kom. 15.50—16.45 Muzyka gram. 17.00 Odczyt p. t.: Albert Einstein. 17.25 Transm. z Wilna. 17.55 Muzyka lekka. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55 Rozmaitości. 19.15 Odczyt p. t.: O schorzeniach wątroby i zapobieganiu im. 19.40—19.55 Nadprogram. 19.56—20.00 Sygn. czasu. 20.30 Koncert symfoniczny z Doliny Szew.

71 kc. KATOWICE 416,1 m.

11.56—12.10 Sygn. czasu. 15.45—16.00 Kom. Gosp. 16.00—17.00 Muzyka gram. 17.00—17.25 Historia Polski. 17.25—17.50 Transm. z Wilna. 17.55—18.45 Transm. z Warsz. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55—19.15 Rozmaitości. 19.15—19.45 Odczyt p. t.: Łużycanie. 19.45—19.55 Kom. sport. 19.56—20.00 Sygn. czasu. 20.00—20.25 Odczyt p. t.: Stolica Apostolska, a układ Laterański. 22.30—22.00 Transm. z Warsz. 22.00—23.00 Kom. 23.00 Skrzynka poezt.

955 kc. KRAKÓW 314,1 m.

11.56 Sygn. czasu. 12.10—12.50 Koncert gram. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 13.00 Transm. z Warsz. 14.50 Kom. 17.00—17.25 Jak organizować współdziałanie domu i szkoły. 17.25—17.50 Transm. z Wilna. 17.55—18.45 Transm. z Warszawy. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55—19.15 Rozmaitości. 19.15—19.40 Odczyt p. t.: Najnowsze wydawnictwa. 19.40—19.55

Przegląd turystyczny. 19.56—20.00 Sygn. czasu. 20.00—20.30 Program na dzień nast. 20.30 Transm. z Warsz.

883 kc. POZNAŃ 339,8 m.

12.20—12.50 Radjografja. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 13.00—13.05 Sygn. czasu. 13.05—14.00 Muzyka gram. 14.00—14.15 Giełda. 14.15—14.30 Kom. 16.45—17.05 Kurs angielskiego. 17.05—17.25 Odczyt misyjny. 17.25—17.50 Odczyt. 17.55—18.25 Audycja wokalna. 18.25—18.45 Piosenki przy gitarze. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55—19.15 Nadprogram. 19.15—19.40 Odczyt szkolny. 20.10—20.30 Odczyt p. t. Dialektyka języka polskiego. 20.30—22.00 Transm. z Warsz. 22.00—22.15 Sygnal czasu. 22.15—22.45 Radjografja. 22.45—24.00 Muzyka tan.

658 kc. WILNO 455,9 m.

11.56—12.10 Sygn. czasu. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 16.40—17.00 Kurs Morse'a. 17.00—17.20 Program. 17.25—17.50 Wilno na Powszechnej Wystawie Krajowej. 17.50—18.45 Transm. z Warsz. 18.45—18.55 Komunikaty P. W. K. 18.55—19.20 Bajeczki. 19.30—19.55 Odczyt p. t.: Zdrowe mieszkanie. 19.55—20.05 Sygn. czasu. 20.05—20.30 Wwprawa Byrda. 20.30 Transm. z Warsz.

ZAGRANICZNE

19.00 Ryga. Koncert symfoniczny. 20.05 Wiedeń. Koncert kompozycji Offenbacha. 20.30 Bern. Grand Hotel Suisse — komedia. 21.00 Rzym. „Tuffolina“ — operetka w 3-ach aktach. 22.35 Londyn. Hiszpański koncert symfoniczny.

ŻYCIE GOSPODARCZE

II-GI OGÓLNO - PAŃSTWOWY ZJAZD MELJORACYJNY

W dniu 17 b. m. w auli Politechniki o godzinie 11-iej rano nastąpiło otwarcie II-go Ogólnego - Państwowego Zjazdu Meljoracyjnego. Zjazd zagał przewodniczący komitetu organizacyjnego Zjazdu inż. Edward Romański. Przewodniczącym Zjazdu został obrany prof. inż. Stanisław Turczynowicz.

Pierwszy głos zabrał, witając Zjazd, minister Rolnictwa — K. Niezabitowski; poczem, witając również Zjazd, dłuższe przemówienie wygłosił minister Robót Publicznych inż. J. Moraczewski, poruszając m. in. zagadnienie podziału kompetencji władz państwowych w sprawach meljoracji.

W zastępstwie nieobecnego ministra Staniewicza, Zjazd powitał dyrektor departamentu Kasiński, w imieniu Ministerstwa Rolnictwa Czechosłowacji — inż. dr. Jan Horak, w imieniu czeskiej Politechniki w Pradze — prof. Thoma, w imieniu Politechniki warszawskiej — dziekan Warchałowski, w imieniu Państwowego Banku Rolnego — dyr. Józef Borowski, w imieniu Polskiego Instytutu Wodociągowego — inż. Piekarski.

Następnie Zjazd przyjął regulamin obrad oraz dokonał wyboru prezydium poszczególnych sekcji, t. j. sekcji ogólnej, sekcji technicznej oraz sekcji naukowo-oświatowej.

Po dokonaniu wyborów prezydium sekcji, profesor inż. Stanisław Turczynowicz wygłosił referat p. t.: „Przegląd życia meljoracyjnego w ciągu ostatnich lat i sprawozdanie ze zjazdów.

O godz. 3 min. 30 rozpoczęły się obrady poszczególnych sekcji zjazdu t. j. naukowo - oświatowej, finansowo - prawno-organizacyjnej i technicznej.

W zjeździe wzięło udział około 300 osób, w czym szereg gości z Czechosłowacji. Bułgarę reprezentował poseł bułgarski przy Rządzie Rzeczypospolitej p. Robef.

Zjazd został bardzo starannie przygotowany; uczestnicy otrzymali pamiętnik Zjazdu, wydany przez miesięcznik „Inżynierja rolna“, gdzie wszystkie referaty poszczególnych sekcji zostały wydrukowane. Ponadto w języku francuskim wydane zostało „Resumés des Rapports, publiés à l'occasion du deuxième congrès polonais des ameliorations agricoles“. Zjazd potrwa do dnia 20 b. m. włącznie. W dniu 18 b. m. pracowały poszczególne sekcje, dnia 19 b. m. zorganizowano wycieczkę do Puław oraz w okolicy Warszawy; 20-go posiedzenie plenarne oraz zamknięcie Zjazdu. Wieczorem wycieczka do Poznania na P. W. K.

FINANSOWANIE ZBIORÓW.

Ciężka sytuacja rolnictwa, jaka wynika wskutek deficytowości produkcji rolnej i nadmiaru żyta w r. b. skłoniła czynniki miarodajne do poważnego zastanowienia się nad sprawą finansowania przyszłych zbiorów. Jak dowiadujemy się przygotowanie środków na sfinansowanie zbiorów znajduje się w pełnym toku.

Bank Handlowy w Warszawie dysponuje 2 milj. funtów szterlingów na zastaw rejestrowy zboża. Pewne środki na ich wzmożenia.

ten cel posiada także Bank Polski. Bank Gosp. Kraj. zapewnił sobie redyskonto weksli rolnych w bankach zagranicznych dla wysokości 50 milj. zł., ostateczne załatwienie jednak tej sprawy zależy od tego, czy sytuacja na rynkach międzynarodowych nie ulegnie pogorszeniu. Środki znajdujące się do chwili obecnej w dyspozycji czynników rządowych i finansowych nie są wszakże uważane za wystarczające i czynione są dalsze zabiegi celem

Z GIEŁDY

PAPIERY PROCENTOWE

7 proc. poz. stabilizacyjna 91.50 (zł. 814.35); 4 proc. poz. inwestycyjna 104.75 — 105.50 — 105.00; 5 proc. państwowa poz. premjowa dolarowa 69.00—68.50 — 69.00; 10 proc. poz. kolejowa 102.50 (zł. 176.30); 5 proc. poz. kolejowa konwersyjna 59.00; 8 proc. 33.25; 5 proc. L. Z. m. Warszawy złotych 66.25 — 66.50; 8 proc. L. Z. m. Łodzi złotych 60.00 — 59.75 — 60.00.

DEWIZY

Belgia 123.79; Londyn 43.23 i trzy czwarte; Nowy Jork 8.90; Paryż 34.88 i pół; Praga 26.39; Szwajcaria 171.52.

Dolar w obrotach pozagiełdowych 8.88 i jedna czwarta. W obrotach prywatnych rubel złoty 4.58 i trzy czwarte, rubel srebrny 2.62, bilon srebrny 1,15, gram czystego złota 5.9244.

AKCJE

Bank Dyskontowy 126.00, Bank Polski 164.00, Bank Zachodni 70.00, Bank Zw. sp. zar. 78.50, Siła i światło 125.25—

126.00, Firley 45.00, Norblin 180.00, Ostrowiec 85.00, Starachowice 26.00.

GIEŁDY ZBOŻOWE

WARSZAWA, (PAT). Ceny rozumieją się za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto kongresowe 29.50—30.00, pszenica 47.50—48.00, jęczmień na kaszę 26.00—27.00, mąka pszenna 65 proc. 70.00—76.00, żytnia 70 proc. 42.00—43.00, otręby żytnie 18.50—19.50, pszenne średnie 20.00—21.00.

LWÓW, (PAT). Ceny rozumieją się za 100 kg. parytet wagon Lwów: pszenica krajowa 45.50—46.50, żyto małopolskie 25.71—26.25, jęczmień brow. 33.00—34.00, przemiał. 20.75—21.75, Owies małop. 22.20—23.00, ziemiaki przem. 3.00—3.50, groch polny 35.50—37.50, hreczka 31.00—32.00, siano słod. prasow. 7—10, słońca prasowana 4—5, mąka psz. 40 proc. 75, żytnia 65 proc. 45, otręby żytnie 14.25—14.75, pszenne 15.50—15.00, Koniczyna czerwona 160—180, kasza hreczana 60.00—62.00, pęczek 42.00—43.00.

S P O R T

ZAWODY KOLARSKIE.

W Parku Skaryszewskim odbyły się w niedzielę zawody kolarskie dla licencjonowanych i dla młodzieży szkolnej.

W biegu dla zawodników licencjonowanych 26,640 mtr. zwyciężył Wisznicki (WTC) 47:28 sek., 2) Stahl (Legja), 3) Lipiński (Amatorski KS.), 4) Olszewski (WTC), 5) Krotkiewski (Sokół - Pruszków).

W biegu turystów WTC. zwycięstwo odniósł Bandych przed Szylingiem.

Bieg drużynowy szkolny 10,656 mtr.: 1) drużyna gimn. Kulwiecia, w której barwach startowali Wisznicki i Doły 18:42 sek. (czas trzeciego), 2) Szk. Zgrom. Kupców, 3) gimn. Niklewskiego, 4) gimn. Górskiego, 5) gimn. Nawrockiego.

MAGISTRACKI WANDALIZM

NISZCZENIE OGRODÓW I DRZEW.

Robotnik z dnia 17-go bm. zamieścił list Warszawianina w sprawie zadrzewienia naszej stolicy. Pomiedzy ideologią Robotnika a nami niema nic wspólnego, ale list ten każdy kochający Warszawę obywatel tego miasta musi uznać za słuszny. Brzmi on:

— Ze wszystkich większych miast w Polsce Warszawa jest najbiedniejsza w zieleń. Rządząca miastem spółka „bebe-esu“ z „kopssem“ przy cichym błogosławieństwie „sanacji“ nietylko nic nie czyni, aby zadrzewić ulice i pomnożyć liczbę skwerów i ogrodów, ale z lekkim sercem przygląda się stopniowemu niszczeniu ogrodów, skwerów i parków, nie wyłączając nawet tych, które posiadają wartość historyczną. Zniszczono więc niedawno piękny ogród w Alei 3-go Maja, zniszczono skwer na rogu N. Świata i Al. Jerolimskiej, a obecnie parceluje się historyczne Frascati, ongi własność ks. Józefa Poniatowskiego.

Nie podnosilibyśmy głosu protestu, gdyby niszczenie drzew było nieodzowną koniecznością. Tymczasem tak nie jest. W Warszawie, i to w granicach „wielkiej

Warszawy“ są setki placów niezabudowanych i niezadrzewionych. Na najpryncypalniejszej ulicy naszej, na N. Świeckiej, stoi cały szereg parterowych i jednopiętrowych domów, na miejsce których można by wznieść wielkie i okazałe gmachy. Tych placów i tych ruder Magistrat nie rusza, natomiast niszczy nieliczne w Warszawie ogrody.

Dowiadujemy się, że obecnie magistrat nosi się z zamiarem zniszczenia Saskiego Ogrodu przez przeprowadzenie ulicy oraz rozparcelowania Dynasów.

Przypuszczam, że dzieje się tak dlatego, że na czele Rady Miejskiej i magistratu stoja obcy ludzie, którym nieznaną są tradycje naszej stolicy i którą uważają wyłącznie za teren eksperymentalny i eksploatacyjny dla siebie i dla swoich przyjaciół, ludzie, którzy przywdęrowali do Warszawy lichy wie skąd i z Warszawą nigdy nie wspólnego nie mieli.

Przeciwko wandalizmowi magistratu powinien się podnieść donośny głos protestu wszystkich miłujących swe rodzinne miasto mieszkańców. Warszawianin.

TEATRY

REPERTUAR.

TEATR WIELKI — daje dziś po dłuższej przerwie 4-aktowy balet — operę Maliszewskiego „Syrena“, w licznej obsadzie operowej i choreograficznej. W piątek arcydzieło Mozarta „Wesele Figara“.

TEATR NARODOWY nieczynny.

TEATR LETNI daje pełną humoru krotkoczwilę W. Rapackiego „W czepku urodzony“ której powodzenie jest niebywałe. Wszystkie do tychczasowe przedstawienia odbyły się przy za pełnionej do ostatniego miejsca widowni. Publiczność gorąco oklaskuje sztukę i zespół na czele z pp.: Lenerówną, Broniszówną, Łaską, Chaveau, Kurnakowiczem i Orwidem.

TEATR POLSKI daje dziś i jutro komedję polityczną Bernarda Shawa p. t. „Wielki kram“ w dekoracjach Frycza oraz wykonaniu licznego zespołu w osobach pp. Kazimierza Junoszy-Stepowskiego, Marji Przybyłko-Potockiej, Sam borskiego, Buszyńskiego, Dominiaka, Drabikówny, Dziewońskiego, Frietschego, Krzewińskiego, Kuniny, Małkowskiego, Modrzewskiej, Sulimy i Szuberta.

Teatr Polski

Wielki kram

TEATR MAŁY daje dziś „Ładną historję“, przeniesioną w pełni największego powodzenia z teatru Polskiego.

Wirówki „LANCA“

do oddzielenia śmietanki z mleka o wydajności od 75 do 3000 litrów na godz. Przybory i naczynia mleczarskie. Kompletne instalacje mleczarni.

P o l e c a :

Inżynier STANISŁAW NAWAKOWSKI, Sp. z o. o.

W WARSZAWIE, ULICA KREDYTOWA Nr. 4. TELEFON 291-34.

Doświadczeni i majątkowo odpowiedzialni rejonowi zastępcy poszukiwani.

KRONIKA

CZERWIEC

20

CZWARTEK

Dziś: Sylwesterusza

Jutro: Alojzego

Wschód słońca g. 3.33
Zachód godz. 19.33
Wschód księżycy 18.40
Zachód godz. 3.1

OSRODKI ZDROWIA

Wydział zdrowia Magistratu uruchamia w przyszłym miesiącu ośrodek zdrowia w Ogrodzie Krasinich. Ośrodek ten mieścić się będzie w specjalnie na ten cel przebudowanym domu miejskim, wychodzącym na ulicę Ś-to Jerską i będzie obsługiwac dzielnice Starego Miasta.

NOCNE GODZINY TAKSOMETRÓW

Celem uniknięcia zatargów z kierowcami taksówek, oddział ruchu kołowego Komisarjatu Rządu zwraca uwagę, że godziny nocnej taryfy w taksometrach obliczają się od godz. 11 i pół do 6 rano.

POZWOLENIA NA BRONĀ

Komisariat Rządu zwrócił uwagę sklepom sprzedaży broni, że karty myśliwskie upoważniają jedynie do nabywania broni białej, jak noży fińskich i kordelasów. Nabywanie broni palnej wymaga specjalnych zezwoleń na broń.

NOWY PLAC W WARSZAWIE

Wydział techniczny Magistratu opracował nowy plan regulacyjny Alei Ujazdowskich. Plan ten przewiduje utworzenie placu u zbiegu ulic Al. Szucha i Koszykowej. Nowy plac wzięty będzie pod uwagę przy ustawianiu pomników w Warszawie.

PORADNIA DLA SPORTOWCÓW

Wydział zdrowia magistratu otwiera na Ochocie poradnię lekarską dla sportowców. Poradnia ta przeprowadzać będzie badania, ustalając, kto może poświęcać się sportom i jakie sporty powinien uprawiać dla wzmocnienia swego organizmu.

WYPADEK TRAMWAJOWY

Przed domem 34 przy ul. Muranowskiej wpadł pod tramwaj linii „1“ przebiegający przez jezdnię 11-letni Mojsie Nisenbaum, który uległ ogólnemu potłuczeniu i poranieniu twarzy oraz nóg. Poszwankowanego opatrzył na miejscu lekarz Pogotowia.

SMIERTELNY UPADEK ZE SCHODÓW

Przy ul. Smoczej 8, lokatorka tegoż domu, 65-letnia Rachela Róg, przy dzieciach schodząc ze schodów z 3-go piętra, będąc już na połowie 1-go piętra, potknęła się i spadła z całej kondygnacji stopni na parter. Wskutek ogólnego potłuczenia i, prawdopodobnie pęknięcia podstawy czaszki, staruszka zmarła przed przybyciem lekarza Pogotowia.

POBITA PRZEZ MĘŻA

Przy ul. Chłodnej 48 została pobita przez męża swego 41-letnia Helena Trzeciakowa. — Lekarz w ambulatorjum Pogotowia stwierdził u niej potłuczenie prawego uda i lewego boku.

POŚCIG ZA ZŁODZIEJEM

Do składu obuwia Srula Słomki, przy ulicy Targowej 49, przyszedł jakiś klient, rzekomo z zamiarem kupna pary obuwia. Przybyły obejrzał kilkanaście par obuwia, wreszcie oświadczywszy właścicielowi sklepu, że niema odpowiedniego wyboru, sklep opuścił. Słomka w porę zorjentował się, że brak mu pary obuwia wartości 35 zł., przeto szybko wybiegł na ulicę i pogonił za oddalającym się złodziejem. Ten ujrawszy pogoń, zaczął uciekać. Podczas ucieczki jeden z przechodniów podstawił nogę złodziejowi, który runął jak długi na chodnik. Wtedy zuchwałego złodzieja ujęto i odprowadzono do 15-go komisariatu, gdzie okazało się, że jest to 27-letni Bronisław Srulewski. Odprowadzono go do urzędu śledczego.

CZYTAJCIE

na wakacjach, w podróży dla rozerwania umysłu

DZIWNÉ OPOWIEŚCI

Józefa Tyszkiewiczza

WYŚCIGI KONNE

Wyniki z dnia 18-go b. m.

I. Nagr. 1500 zł. Dyst. 2100 mtr.: 1) Aurelius, K. Dzierzbickiego (ż. Magdaliński), 2) Charming, 3) Wnuczka Scepter, 4) Con Amore, 5) Ferezja. Czas 2.18 o 7 dł. Tot. 23—14—15.

II. Nagr. 2100 zł. Dyst. 1300 mtr.: 1) Dzyryt, K. Dzierzbickiego (ż. Magdaliński), 2) Tout en Haut, 3) Fabiola. Wyc. Saperlot, Allier. Czas 1.21 o 1 łeb. Tot. 13 zł.

III. Nagr. 1600 zł. Dyst. 1300 mtr.: 1) Maja Miła, Grona oficerów I-go pułku Szwoleżerów (j. Stasiak), 2) Dzik, 3) Florida II, 4) Halma. Wyc. Hora, Dzida, Maur. Czas 1.23 o 2 dł. Tot. 45—15—12.

IV. Nagr. 1800 zł. Dyst. 1600 mtr.: 1) Fantomas, H. Ks. Lubomirskiego (ż. Fomienko), 2) Saperlot, 3) Estramadura i Aurora II 1 łeb w 1 łeb, 5) Rista. Wyc. Guardi, May Rose. Czas 1.42 i pół o 1 dł. Tot. 89—40—17.

V. Nagr. 4000 zł. Gonitwa z płotami. Handicap. Dyst. 2800 mtr.: 1) Alfa III, st. „Topór“ (chł. Cherubim), 2) Jemiola II, 3) St. Bronchit, 4) Bina II, 5) Too Good, 6) Zygryd, 7) Demagog. Wyc. Tędy Siędy. Czas 3.15 o 4 dł. Tot. 60—18—14—15.

VI. Nagr. 4000 zł. Handicap. Dyst. 1600 mtr.: 1) Fanfara, B. Szwejcera (ż. Jagodziński), 2) Half Teddy, 3) Fanfara II, 4) Bascule, 5) Haga. Wyc. Already, Tabu II, Bohun II. Czas 1.42 i pół o 2 dł. Tot. 60—28—33.

VII. Nagr. 1800 zł. Dyst. 2100 mtr.: 1) Acan, L. J. bar. Kronenberga (ż. Szyszkowski), 2) Centaur, 3) Hora. Wyc. Scarlet Pimpernel, Haga, Aksamitna, Polmoodie, Hulanka. Czas 2.17 i pół o 2 dł. Tot. 22.

VIII. Nagr. 1500 zł. Dyst. 2100 mtr.: 1) Hiacynt, K. Plisowskiego (chł. Górecki), 2) Czataldża, 3) Balsamina, 4) Grangarda, 5) Jutrzenka II. Wyc. Erna, Maur. Czas 2.20 o 2 dł. Tot. 29—16—21.

Początek o godz. 4-ej po poł.

Dzisiejsze zapisy:

I. Nagr. 1500 zł. dla 3 l. i st. Dyst. 1300 mtr.: Harry Langden, Endera; Faustine II, Cichowski; Maur, Ktery Szepietów; Coquette, Babeckich; Narzeczona, Szaszkiwiczza.

II. Nagr. dla 3 l. i st. Dyst. 1300 mtr.: Promyczek, Gruszczyńskiego; Białe Murzyn, L. Szwejcera; Filip z Konopi, 9-go pl. Strz. Kon. Frascati, Topór; Iwan II, 2 DAK; Irish Bee, I pl. Ul. Krechow.

III. Nagr. 1600 zł. dla 4 l. Dyst. 2100 mtr.: Mag, Dzierzbickiego; Arno, Endera; Esperanto, Rosińskiego; Hermosa, 10 pl. Ułanów; Niobe, Butkiewiczza; Dukat, Topór; Gran, Płowski; Mah Yongg, Hessena; Guardi, Hessena; Gasparone, Hr. Morstina; Ulan II, Szaszkiwiczza.

IV. Nagr. 1500 zł. dla 3 l. i st. Dyst. 1300 mtr.: Ponteba, Przyleckiego; Peau de Balle, Dachowskiego; Cicero, Nowakowskiego; Hurysa, Hr. Morstina; Fuga II, B. Szwejcera; Magda, Mroczkowskiego.

V. Nagr. 2100 zł. dla 3 l. Dyst. 1600 mtr.: Gereza, K. Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Chevalier, Bersona; Furja, Cichowski; Sandomierzak, Baczyńskiego; Scarlet, Pimpernel, Nakło; Ewiar, Ktery Szepietów; Flibustier, Margr. i A. Hrab. Wielopolskich; Fordon, B. Szwejcera; Hulanka, I pl. Szwoleżerów.

VI. Nagr. 4000 zł. Handicap. Dyst. 1600 mtr.: Egmont — 57 i pół, K. Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Armagnac — 56 i pół, Bersona; Biskra — 50, Dobięckiego; Zbir — 53, Bar. Kronenberga; Ghazi — 57 i pół, Cichowski; Samson — 59 i pół, 9 pl. Strz. Kon.; May Rose — 50, Ktery Szepietów; Dukat — 51, st. Topór; Allier — 56, Andersa; Zulus — 56, Verkay'a.

VII. Nagr. 1800 zł. Hadcp. Dyst. 2100 mtr.: Tabu II — 55, K. Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Ponteba — 49, Przyleckiego; Bacarat — 59, Dzierzbickiego; Esperanto — 61 i pół, Rosińskiego; Scarlet Pimpernel — 55 i pół, Nakło; Hermosa — 60 i pół, 10 pl. Ułanów; Mah Yongg — 59 i pół, Hessena; Aścia, 53, Andersa; Gasparone — 58 i pół, Hr. Morstina; Harpagon — 54, Morstina.

VIII. Nagr. 7000 zł. Sprzedażna. 1600 mtr.: Ammon — 2200, Lubicz; Birma — 1200, Bersona; Dzika — 2400, Przyleckiego; Wiking — 2000, Grzybowski; Ekstaza — 2000, Cichowski; Escalibor — 600, L. Szwejcera; Magda — 800, Mroczkowskiego; Bagnet — 1000, I pl. Ul. Krechow.; Waleczny — 1600, Róga.

IX. Nagr. 2500 zł. dla 4 l. Dyst. 2200 mtr.: Huk, K. Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Alembik, Bersona; Ghazi, Cichowski; Dollar, Zakrzęskiego; Samson, 9 pl. Strz. Kon.; Amor, I pl. Ul. Krechowickich.

Początek o godz. 4-ej po poł.

2 POKOJE Z KUCHNIĄ LUB 1 POKÓJ Z KUCHNIĄ DLA SPOKOJNEGO MAŁŻEŃSTWA Z JEDNEM DZIECKIEM POSZUKUJE OD GOSPODARZA W STARYM DOMU.

..... Warunki do omówienia. ....

Łaskawe zgłoszenia do administracji „Polska“ dla Społecznika Telefonicznie od godz. 9—11 i od 4—7 numer telefonu 436-18.

POŚREDNICY WYLĄCZENI.

Nr. 6300. Sąd Arcybiskupi Warszawski (Miodowa 17) w sprawie separacyjnej, przez Józefę Twornicką wytoczonej, wywa pod zagrożeniem uznania za nieposłusznego prawu (contumax) i prowadzenia sprawy zaocznie Marjana Franciszka Twornickiego, niewiadomego z pobytu, aby w dniu 12 września r. 1929 o godz. 11 przed południem stawił się osobiście w pomienionym Sądzie do protokołu.

Warszawa, dn. 18 czerwca r. 1929.

Sędzia Ks. A. Trepkowski. Pisarz Sądu Ks. p. Loeve.

GDZIE KUPOWAC W WARSZAWIE?

<p>Po 5 zł. tygodniowo NA RATY</p> <p>Wyżymaczki amerykańskie, nakrycia Norblina i Frażeta, lodownie pokojowe, maszyny do robienia lodów, aparaty „Wecka“, primusy, porcelana, szkło i naczynia kuchenne.</p> <p>„WYGODA“</p> <p>Marszałkowska 38 m. 20. 2-ga brama.</p>	<p>Fabryka luster i szlifownia szkła</p> <p>B-cia BABICZ</p> <p>Warszawa, Solec 77, tel. 150-02.</p> <p>Lustra meblowe i galanterijne, szkła techniczne oraz wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące.</p>	<p>Zakład Krawiecki!</p> <p>JAN ŚNIEGUŁA</p> <p>UL. NOWOGRODZKA 25.</p> <p>Poleca wykwintną robotę ze swoich i z powierzonych materiałów. Solidnym udziela kredytu.</p>	<p>BUTY ZDROWIA</p> <p>wykonują</p> <p>SZEW C ORTOPEDYSTA</p> <p>A. BIERNACKI</p> <p>Elektoralna 19.</p>	<p>ZAKŁAD KAMIENIARSKI</p> <p>Wykonują:</p> <p>Roboty marmurowe, granitowe z płaskowca i reperacje takich.</p> <p>Ceny konkurencyjne.</p> <p>Nowy-Świat Nr. 39. Tel. Nr. 145-92.</p>	<p>Medale złote Petersburg 1916 r. Warszawa 1927 rok.</p> <p>Ortopeda Ant. Kuglar</p> <p>Marszałkowska 42, tel. 146-52.</p> <p>Poleca najnowszych ulepszeń protezy, aparaty ortopedyczne, pasy brzuszne i przepuklinowe, wkładki na płaską stopę. Obuwie ortopedyczne.</p>
<p>PIORA WIECZNE</p> <p>reparuje specjalny zakład po cenach przystępnych.</p> <p>S. Kulimski i S. Zajac</p> <p>Kowy-Świat 33 w podwórzu. Tel. 149-29.</p>	<p>Warszawskie Zakłady Konfekcyjne</p> <p>Sp. z ogr. odp.</p> <p>Biurowo w Warszawie, ul. Podwale 13</p> <p>telefony 191-80 i 335-22.</p> <p>Własne wytwórnie: Odzież konfekcyjna, odzież techniczna, bielizna sportowa, umundurowania.</p>	<p>5 groszy na misie da każdy chętnie naklejając na swych listach i innej korespondencji znaczki misyjne wartości 5 groszy.</p> <p>Do nabycia:</p> <p>W KSIĘGARNI PRZEGLĄDU KATOLICKIEGO</p> <p>Warszawa, Krak. Przedmieście 71.</p>	<p>TAJEMNICA ZDOBYCIA SWIEZEJ I PIĘKNEJ CERY</p> <p>Dbajcie o świeżą i piękną cerę! Wybierajcie ze szczególną starannością środki kosmetyczne, gdyż wszelkie zabiegi, dające zbyt szybko efektowne skutki, rujną w krótkim czasie cerę na zawsze.</p> <p>Po długoletnich badaniach udało się chemikom BERLINSKIEGO ZABORATORJUM KOSMETYCZNEGO zdobyć tajemnicę młodej i pięknej twarzy o cudownie świeżej cerze, tryskającej zdrowiem i młodością.</p> <p>PLYN SIMI Berl. Labor. Kosmet. ostatni tego rodzaju wynalazek w dziedzinie kosmetyki, otrzymany zapomocą specjalnej nowej metody, usuwa po krótkim użyciu wszelkie nieczystości skóry: wągry, fałdy, zmarszczki i nienaturalne zacerwienie skóry, nadając jej kwitnacy i młodociany wygląd.</p> <p>PLYN SIMI ułatwia cyrkulację krwi, wchłaniając zużyte soki, powoduje dopływ świeżej limfy z głębszych tkanek podskórnych.</p> <p>PLYN SIMI nadaje soczystości suchej cerze i odtuszcza cerę łśniącą, przyczem jest absolutnie nieszkodliwy, jak to stwierdzili specjaliści.</p> <p>DO NABYCIA W SKŁADACH APTECZNYCH I PERFUMERJACH</p> <p>UWAGA: Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw. Żądać tylko SIMI</p> 	<p>PATEFONY prawdziwe</p> <p>poleca GŁÓWNY SKŁAD</p> <p>ADAM KLIMKIEWICZ</p> <p>Marszałkowska 154</p> <p>Warunki dogodne. Cenniki bezpłatnie.</p>	<p>KAPELUSZE FILCOWE, SŁONKOWE, PANAMY.</p> <p>oraz czapki płócienne w modnych fasonach.</p> <p>poleca:</p> <p>POCHMARA</p> <p>ZGODA 3. TEL. 79-24.</p> <p>ORTOPEDYSTA SZEW C</p> <p>wyraża obuwie na wszelkie cierpienia nóg jak skrzywienia, skręcenia, „płatus“ guzy artretyczne bezwład palcy, opadanie pięty i t. p.</p> <p>Warszawa, ul. Śniadeckich 7 m. 21</p> <p>M. ŻAKOWSKI</p>
<p>Farby lakiery i chemikalja</p> <p>Zdzisław Rudnicki</p> <p>Warszawa, Podwale 13</p> <p>tel. 335-22 i 191-80.</p>	<p>MEBLE solidne najtaniej</p> <p>Wybór wielki!</p> <p>Sypialnie, jadalnie, gabinety. Kredensy, stoły, krzesła. Oromany, tapczany, kozetki. Brylstołki, okazałszyne salony i komplety klubowe. Gotówka, ratami. Dogodne warunki.</p> <p>„FLORIDA“</p> <p>Chmielna 41, róg Marszałkowskiej</p>	<p>BALUSTRADY</p> <p>schody, okna, kolumny roboty klasarskie po cenach konkurencyjnych solidnie wykonana</p> <p>J. KRYGIEL</p> <p>Radutowa 10, tel. 53-18.</p>	<p>MEBLE CENY wyjątkowo niskie, lecz gotówka. Proszę sprawdzić! Sypialnie, jadalnie, gabinety, salony wybór, posiadające sztuki. Specjalność: garnitury klubowe tylko pierwszorzędnej roboty, kryte najlepszymi skórami, otomany wybór, kozetki, tapczany. Ewentualnie odpowiedzianym częściowy kredyt HOZA 21.</p>	<p>MEBLE LUKSUZOWE. Gabinet, jadalnie, sypialnie, salony mahoniowe, złocone, klubowe garnitury skórzane nowe i okazjonalne. Wybór pięknych kompletów okazjonalnych po niezwykle niskich cenach, lecz gotówka. — Proszę sprawdzić! Ewentualnie odpowiedzianym częściowy kredyt. Kruca 34, STEFANSKI. Prosimy adres zachować.</p>	<p>KRAWIEC MĘSKI C. Borkowski</p> <p>W Warszawie, Marszałkowska 39-a. Telefon 235-96</p> <p>Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, po cenach przystępnych. Solidnym udziela kredytu.</p>
<p>NA RATY</p> <p>KARPOWICZ WACŁAW</p> <p>Miodowa 6, tel. 152-20.</p> <p>Polecamy na sezon wiosenny palta męskie, damskie, garnitury oraz materiały tekstylne, kamgarny, gabardyny, wełny, jedwabie i inne. Obuwie.</p>	<p>MEBLE CENY wyjątkowo niskie, lecz gotówka. Proszę sprawdzić! Sypialnie, jadalnie, gabinety, salony wybór, posiadające sztuki. Specjalność: garnitury klubowe tylko pierwszorzędnej roboty, kryte najlepszymi skórami, otomany wybór, kozetki, tapczany. Ewentualnie odpowiedzianym częściowy kredyt HOZA 21.</p>	<p>Kapelusze i czapki męskie</p> <p>KAROL STEGNER ul. Trębacka 11.</p>	<p>Gilzy patentowane z podwójną watką „DANDY“ patent Nr. 714 Polskiej wytwórni gilz</p> <p>„ZNICZ“</p> <p>Bronisław Szybowki i S-ka</p> <p>Warszawa, Marszałkowska 49, tel. 162-49.</p>	<p>ZAKŁAD KRAWIECKI CZESŁAW KAŁĘCKI</p> <p>Ś-to KRZYSKA Nr. 14.</p> <p>Poleca gotowe ubiory męskie oraz na zamówienia. Posiada na składzie duży wybór materiałów. Wielobnemu Duchowieństwu 10 proc. rabatu.</p> <p>Solidnym udziela kredytu.</p>	<p>Co czytasz przebywając obecnie na letnisku?</p> <p>Przeczytałem wzruszającą powieść Pierre L'Ermite'a</p> <p>JAK ZABIŁAM MOJE DZIECKO</p> <p>a teraz czytam zajmującą książkę</p> <p>CZTERY LATA WŚRÓD MURZYŃW.</p>
<p>NA RATY I ZA GOTÓWKĘ!</p> <p>wykwintne ubiory męskie</p> <p>poleca firma:</p> <p>CZYŻEWSKI Złota 15.</p>	<p>ZAKŁAD ZDOBNICTWA ROŚLINNEGO</p> <p>Michał Kordus junior i S-ka Warszawa, Żytnia 34 tel. 268-72.</p> <p>poleca własnej hodowli: rośliny szklarniowe i gruntowe w doniczkach na kwiat cięty, oraz wszelkiego rodzaju wyroby z kwiatów.</p>	<p>NA RATY I ZA GOTÓWKĘ</p> <p>Wykwintne okrycia damskie, męskie, uszniczki, dziecięce oraz konfekcje damską oddając na dogodnych warunkach.</p> <p>Solidna robota. Ceny konkurencyjne.</p> <p>L. Szablowski, Bracka 6.</p>	<p>TAPICER-DEKORATOR</p> <p>Przyjmuje roboty i przeróbki po wyjątkowo niskich cenach i tylko w pierwszorzędnym gatunku kanapy i fotele KLUBOWE, kryte skórą, wszelkimi materiałami, otomany, tapczany, kozety, materace gotowe i na obstalunki.</p> <p>Telefon 533-73</p>	<p>NA RATY</p> <p>KARPOWICZ WACŁAW</p> <p>Miodowa 6, tel. 152-20.</p> <p>Polecamy na sezon wiosenny palta męskie, damskie, garnitury oraz materiały tekstylne, kamgarny, gabardyny, wełny, jedwabie i inne. Obuwie.</p>	<p>MEBLE CENY wyjątkowo niskie, lecz gotówka. Proszę sprawdzić! Sypialnie, jadalnie, gabinety, salony wybór, posiadające sztuki. Specjalność: garnitury klubowe tylko pierwszorzędnej roboty, kryte najlepszymi skórami, otomany wybór, kozetki, tapczany. Ewentualnie odpowiedzianym częściowy kredyt HOZA 21.</p>

Już czas odnowić przedpłatę „Polski“ na III kwartał lub miesiąc lipiec.

Niech każdy nie tylko sam odnowi przedpłatę, ale zjedna choć jednego nowego abonenta.

W jaki sposób najłatwiej zamówić gazetę?

Prosimy niżej umieszczone kwity wyciąć i oddać wraz z pieniędzmi w najbliższym urzędzie pocztowym lub wpuścić do skrzynki pocztowej, a listonosz zgłosi się sam po pieniądze. Następnie doręczą pocztą dziennik przez cały okres czasu, na który się gazetę zamówiło.

<p>Kwit do zamówienia gazety na III kwartał.</p> <p>Niżej podpisany zamawia:</p> <table border="1"> <tr> <th>Tytuł gazety</th> <th>Miejsce wydania</th> <th>Czas przedpłaty</th> <th>Cena</th> </tr> <tr> <td>Dziennik „Polska“</td> <td>Warszawa</td> <td>III kwartał</td> <td>13,50</td> </tr> </table> <p>Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego: .....</p> <p>Pokwitowanie urzędu pocztowego.</p> <p>Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.</p> <p>..... dnia .....</p>				Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Dziennik „Polska“	Warszawa	III kwartał	13,50	<p>Kwit do zamówienia gazety na miesiąc lipiec.</p> <p>Niżej podpisany zamawia:</p> <table border="1"> <tr> <th>Tytuł gazety</th> <th>Miejsce wydania</th> <th>Czas przedpłaty</th> <th>Cena</th> </tr> <tr> <td>Dziennik „Polska“</td> <td>Warszawa</td> <td>miesiąc lipiec</td> <td>4,50</td> </tr> </table> <p>Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego: .....</p> <p>Pokwitowanie urzędu pocztowego.</p> <p>Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.</p> <p>..... dnia .....</p>				Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Dziennik „Polska“	Warszawa	miesiąc lipiec	4,50
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena																				
Dziennik „Polska“	Warszawa	III kwartał	13,50																				
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena																				
Dziennik „Polska“	Warszawa	miesiąc lipiec	4,50																				

CENA NUMERU w Warszawie i na warszawskich dworcach kolejowych 20 groszy. Przedpłata miesięcznie w Warszawie i na prowincji 4 zł. 50 gr. zagranicą zł. 8

CENY OGŁOSZEN: Za wysokość 1 milim. lub za jego miejsce. przed tekstem (układ 4-szpaltowy) 70 gr. w tekście (układ 4-szpaltowy) 90 gr. wzmianki 1 zł. 50 gr. Za tekstem zwyczajne) układ 8 szpaltowy 30 gr. Dobrze za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy 50% taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne skośne) o 50% drożej. Ogłoszenia Przyjmuje się tylko za gotówkę.

Adres Redakcji, Administracji i Ekspedycji Krak. Przedm. 71. Telefon Redakcji 503-59. Administracji 240-15.

Redaktor odpowiedzialny i Mgr. Literat. LEON RADZIEJOWSKI. Wydawca: Dom Prasy Katolickiej Sp. z o. o.

Drukarnia Archidiecezjalna (Domu Prasy Katolickiej).